

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI

z dnia 19 września 2012 r.

w sprawie pomocy państwa nr SA.31883 (2011/C) (ex N516/2010), którą Austria wdrożyła i planuje wdrożyć na rzecz *Österreichische Volksbanken AG*

(notyfikowana jako dokument nr C(2012) 6307)

(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2013/298/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Dnia 9 grudnia 2008 r. ⁽²⁾ Komisja zatwierdziła austriacki plan pomocy na rzecz banków, który był następnie przedłużany czterokrotnie ⁽³⁾ i wygasł w dniu 30 czerwca 2011 r.
- (2) W kwietniu 2009 r. bank *Österreichische Volksbanken-AG* („ÖVAG”) został dokapitalizowany kwotą 1 mld EUR w ramach austriackiego planu pomocy na rzecz banków. Ponadto ÖVAG trzykrotnie emitował na rynku instrumenty dłużne objęte gwarancją państwa w ramach tego planu pomocy odpowiednio w dniu 9 lutego, w dniu 18 marca i w dniu 14 września 2009 r., a wartość każdej z emisji wynosiła 1 mld EUR. Austria zapewniła te środki pomocy, zakładając, że ÖVAG jest bankiem w dobrej kondycji, a w dniu 29 września 2009 r. przedstawiła plan przywrócenia rentowności.
- (3) Po przeprowadzeniu dalszych analiz Komisja stwierdziła, że w wyniku zastosowania kryteriów określonych w załączniku do komunikatu Komisji w sprawie dokapitalizowania instytucji finansowych w związku z obecnym kryzysem finansowym: ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz mechanizmy zabezpieczające przed

nadmiernym zakłóceniem konkurencji ⁽⁴⁾ („komunikat w sprawie dokapitalizowania”) nie można uznać, iż w momencie dokapitalizowania bank był w dobrej kondycji w rozumieniu tego komunikatu. Z tego powodu wezwano do przedstawienia planu restrukturyzacji. Austria, podtrzymując wprawdzie swoją opinię, że bank jest w dobrej kondycji, przedstawiła plan restrukturyzacji ÖVAG w dniu 2 listopada 2010 r. („wstępny plan restrukturyzacji”). Następnie plan ten został uzupełniony o szereg przedłożonych informacji.

- (4) Pismem z dnia 9 grudnia 2011 r. ⁽⁵⁾ Komisja powiadomiła Austrię o swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania określonego w art. 108 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Traktat) w odniesieniu do dokapitalizowania w wysokości 1 mld EUR i gwarancji wynoszącej 3 mld EUR przyznanych przez Austrię na rzecz ÖVAG i wezwała Austrię do przedstawienia zmienionego planu restrukturyzacji.
- (5) Decyzję Komisji o wszczęciu postępowania (zwaną dalej „decyzją o wszczęciu postępowania”) opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 17 lutego 2012 r. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag.
- (6) Komisja nie otrzymała żadnych uwag od zainteresowanych stron.
- (7) W dniu 28 marca 2012 r. Austria zgłosiła plan restrukturyzacji, który został poprzedzony przedłożeniem kilku wniosków z informacjami, w szczególności w dniu 16 grudnia 2011 r. oraz w dniach 1, 13 i 16 marca 2012 r.
- (8) Austria i Komisja omówiły nowy plan restrukturyzacji i środki pomocy podczas serii spotkań, telekonferencji oraz za pośrednictwem innych środków wymiany informacji w okresie od kwietnia 2012 r. do sierpnia 2012 r. Ostateczną wersję nowego planu restrukturyzacji przedstawiono w dniu 4 września 2012 r. („nowy plan restrukturyzacji”).

⁽¹⁾ Dz.U. C 46 z 17.2.2012, s. 3.

⁽²⁾ Decyzja Komisji z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy państwa nr N 557/2008 – *Maßnahmen nach dem Finanzmarktstabilitäts- und dem Interbankmarktstärkungsgesetz für Kreditinstitute und Versicherungsunternehmen in Österreich*, Dz.U. C 3 z 8.1.2009, s. 2.

⁽³⁾ Pierwsze przedłużenie terminu planu, obejmujące pewne zmiany, zatwierdzono w dniu 30 czerwca 2009 r. (Dz.U. C 172 z 24.7.2009, s. 4), drugie przedłużenie w dniu 17 grudnia 2009 r. (Dz.U. C 28 z 4.2.2010, s. 6), trzecie przedłużenie w dniu 25 czerwca 2010 r. (Dz.U. C 250 z 17.9.2010, s. 4), a czwarte przedłużenie w dniu 16 grudnia 2010 r. (Dz.U. C 20 z 21.1.2011, s. 3).

⁽⁴⁾ Zob. pkt 13 i załącznik do komunikatu Komisji, Dz.U. C 10 z 15.1.2009, s. 2.

⁽⁵⁾ Decyzja Komisji z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie pomocy państwa SA.31883, Restrukturyzacja *Österreichische Volksbanken AG*, Dz.U. C 46 z 17.2.2012, s. 3.

- (9) W dniu 4 września 2012 r. Austria przedstawiła zobowiązania, które zamieszczono w załączniku do niniejszej decyzji.

2. OPIS

2.1. Beneficjent i jego trudności

- (10) ÖVAG jest centralnym instytutem austriackich lokalnych spółdzielni kredytowych (*Volksbanken*) oferującym scentralizowane usługi zaplecza administracyjnego, zarządzanie płynnością i produkty finansowe. Spółdzielnie kredytowe to banki uniwersalne, prowadzące działalność na poziomie od szczebla lokalnego po regionalny. Wraz z ÖVAG, jako ich instytucją centralną, tworzą grupę Volksbank. W ramach wspólnej grupy kapitałowej spółdzielnie kredytowe posiadają 60,2 % udziałów ÖVAG. Innymi właścicielami są DZ Bank (23,8 %), ERGO Versicherungsgruppe AG (9,5 %) i Raiffeisen Zentralbank Österreich AG („RZB”, centralny podmiot grupy Raiffeisen – drugiej grupy austriackich spółdzielni) (5,8 %). Pozostałe 0,6 % stanowią akcje w wolnym obrocie⁽⁶⁾. Pod koniec 2008 r. ÖVAG był czwartym co do wielkości bankiem w Austrii o bilansie wynoszącym 52,9 mld EUR⁽⁷⁾, z ratingiem na poziomie Aa3 w klasyfikacji agencji Moody’s i na poziomie A w klasyfikacji agencji Fitch⁽⁸⁾.
- (11) Głównym rynkiem geograficznym ÖVAG jest Austria. Bank działał aktywnie również w wielu krajach Europy Środkowej i Wschodniej, w których jego udziały w rynku – z wyjątkiem Rumunii – były małe. W ograniczonym stopniu ÖVAG prowadzi również działalność w Niemczech w segmencie bankowości korporacyjnej i finansowania rynku nieruchomości.
- (12) Do niedawna ÖVAG prowadził działalność gospodarczą w pięciu segmentach: bankowości korporacyjnej, bankowości detalicznej, nieruchomości, rynków finansowych i portfela bankowego/innych operacji. Bank przestał prowadzić działalność w zakresie finansów publicznych i finansowania infrastruktury w 2008 r., kiedy sprzedał swoje udziały w Kommunalkredit Austria AG („KA”) Republice Austrii za kwotę nominalną 1 EUR. Dalsze szczegółowe informacje na temat poprzedniego modelu biznesowego ÖVAG zawarto w decyzji o wszczęciu postępowania⁽⁹⁾.
- (13) Powody trudności ÖVAG są różnorakie. Jak już wskazano w decyzji o wszczęciu postępowania⁽¹⁰⁾, źródło jego trudności stanowiły następujące czynniki: ekspozycja banku na kraje Europy Środkowej i Wschodniej poprzez spółki zależne zgrupowane w VB International AG („VBI”); działalność w sektorze finansów publicznych

i finansowania infrastruktury; działalność związana z rynkiem nieruchomości; portfel inwestycyjny zawierający m.in. instrumenty emitowane przez Lehman Brothers i banki islandzkie; oraz zależność od finansowania hurtowego. Ze względu na wymienione czynniki ÖVAG poniósł znaczące straty w latach 2008–2009 i otrzymał w efekcie środki wspierające przyznane mu przez Austrię w 2009 r.

- (14) W 2009 r. ÖVAG wszczął już proces restrukturyzacji, m.in. w celu odseparowania banku od działalności, która stanowiła główne źródło jego trudności. W 2011 r. bank ponownie odczuł jednak wpływ niektórych zagrożeń wynikających z portfela historycznego. W szczególności zagrożenia te dotyczyły:
- strat generowanych przez spółki zależne VBI i strat z tytułu utraty ich wartości księgowej w księgach rachunkowych ÖVAG na łączną kwotę 380 mln EUR;
  - utraty wartości w wysokości 300 mln EUR inwestycji ÖVAG związanych z państwami najbardziej dotkniętymi przez kryzys zadłużeniowy;
  - odpisu obniżającego wartość pozostałej części zaangażowanego kapitału, który ÖVAG posiadał w KA, w kwocie 142 mln EUR;
  - rewaluacji wartości księgowej Investkredit⁽¹¹⁾ („IK”) o minus 323 mln EUR w kontekście połączenia dokonanego w drodze wchłonięcia przez ÖVAG.
- (15) W wyniku strat wymienionych w motywie 14 w dniu 27 lutego 2012 r. Austria po raz drugi udzieliła ÖVAG pomocy w porozumieniu z pierwotnymi udziałowcami.. Ponadto ÖVAG dokonał przeglądu swojego wstępnego planu restrukturyzacji i podjął decyzję o gruntowniejszej restrukturyzacji.

2.2. Środki pomocy

2.2.1. Środki pomocy z 2009 r.

- (16) W 2009 r. poziom płynności i pozycja kapitałowa ÖVAG zostały umocnione w ramach austriackiego planu pomocy na rzecz banków za pomocą dokapitalizowania w wysokości 1 mld EUR i gwarancji państwa w odniesieniu do instrumentów dłużnych na kwotę 3 mld EUR. Dzięki wdrożeniu dokapitalizowania na koniec 2009 r. współczynnik Tier I ÖVAG wzrósł do 9,2 %, zaś współczynnik kapitału własnego do 12,5 %.

⁽⁶⁾ Procenty te odzwierciedlają strukturę praw głosu. Nie dotyczą one akcji własnych będących w posiadaniu ÖVAG. Przed cięciem kapitału o 70 % i planowanym podwyższeniem kapitału o 484 mln EUR ÖVAG posiadał 1,63 % swoich własnych akcji.

⁽⁷⁾ Który przed końcem 2007 r. wynosił 78,6 mld EUR. Źródło: sprawozdanie roczne ÖVAG z 2009 r.

⁽⁸⁾ Agencja Fitch uwzględniła fakt, że ÖVAG jest członkiem programu ochrony Volksbanken Verbund. Z tego powodu ÖVAG posiada taki sam długo- i krótkoterminowy rating IDR jak cała grupa (odpowiednio „A” i „F1”).

⁽⁹⁾ Decyzja o wszczęciu postępowania, motywy 7–12.

⁽¹⁰⁾ Decyzja o wszczęciu postępowania, motywy 13–19.

⁽¹¹⁾ Investkredit Bank AG jest spółką zależną ÖVAG zajmującą się udzielaniem kredytów korporacyjnych, faktoringiem, finansowaniem projektów, handlem i finansowaniem wywozu. Więcej informacji na ten temat zamieszczono w motywie 7 decyzji o wszczęciu postępowania.

Dokapitalizowanie w wysokości 1 mld EUR

- (17) W kwietniu 2009 r. Austria subskrybowała certyfikaty udziałowe (*Partizipationsscheine*) ÖVAG w wysokości 1 mld EUR („dokapitalizowanie z 2009 r.”). Na mocy tego instrumentu państwo nie otrzymuje prawa głosu tylko kupon preferencyjny i opcję zamiany. Instrument ma charakter wieczysty i jest traktowany jako kapitał podstawowy Tier I.
- (18) Jak ustanowiono w austriackim planie pomocy na rzecz banków, certyfikaty udziałowe mają kupon preferencyjny wynoszący 9,3 % rocznie. W szóstym i siódmym pełnym roku obrotowym po subskrypcji instrumentów kupon wzrasta w skali roku o 50 punktów bazowych, w ósmym roku – o 75 punktów bazowych i począwszy od dziewiątego roku obrotowego – o 100 punktów bazowych, osiągając jednak maksymalnie 12-miesięczną stopę EURIBOR powiększoną o 1 000 punktów bazowych rocznie. Wpłata kuponu zależy od odnotowania przez bank zysku oraz decyzji ÖVAG w sprawie jego rozdzielania. Nieuregulowana wypłata kuponu w danym roku nie przechodzi na następny rok. Certyfikaty udziałowe absorbują straty proporcjonalnie do całkowitego kapitału absorbującego straty.
- (19) Bank ma prawo w każdej chwili wykupić certyfikaty udziałowe w całości lub w transzach. Wartość wykupu w ciągu pierwszych dziesięciu lat obrotowych od

momentu podpisania wynosi 100 % wartości nominalnej certyfikatów udziałowych, a w kolejnych latach – 150 %⁽¹²⁾.

- (20) Państwo ma prawo do przekształcenia certyfikatów udziałowych w zwykłe udziały ÖVAG. Chociaż do 1 stycznia 2019 r. takie przekształcenie zależy od osiągnięcia porozumienia z bankiem, zgoda banku na przekształcenie nie jest konieczna w następujących przypadkach:
- gdy dywidenda za rok obrotowy 2011 nie jest wypłacana w całości lub częściowo; lub
  - gdy przez dwa kolejne lata po dniu 31 grudnia 2011 r. dywidenda nie jest wypłacana w całości lub częściowo; lub
  - jeśli w dniu 1 stycznia 2012 r. państwo nadal jest w posiadaniu certyfikatów udziałowych o wartości nominalnej wynoszącej co najmniej 700 mln EUR; lub
  - jeśli w dniu 1 stycznia 2015 r. państwo nadal jest w posiadaniu certyfikatów udziałowych o wartości nominalnej wynoszącej co najmniej 400 mln EUR.
- Gwarancje obejmujące nową emisję długu
- (21) ÖVAG odniósł korzyść z gwarancji rządowych w ramach austriackiego planu pomocy na rzecz banków i wyemittował w 2009 r. objęte gwarancją państwa obligacje o wartości 3 mld EUR.

Tabela 1

Objęte gwarancją państwa emisje długu ÖVAG w 2009 r.

Transza	Wartość nominalna	Data emisji	Termin zapadalności	Kupon	Koszt całkowity
1.	1 mld EUR	9.2.2009	9.2.2012	3,000 %	157 punktów bazowych powyżej stopy Euribor 6M
2.	1 mld EUR	18.3.2009	19.3.2013	3,375 %	194 punkty bazowe powyżej stopy Euribor 6M
3.	1 mld EUR	14.9.2009	14.9.2012	2,250 %	155 punktów bazowych powyżej stopy Euribor 6M

Źródło: Nowy plan restrukturyzacji, s. 36.

2.2.2. Środki pomocy z 2012 r.

- (22) Skala strat odnotowanych przez ÖVAG w 2011 r. doprowadziła do przyznania dalszych środków pomocy państwa, obejmujących dokonany przez państwo zastrzyk kapitałowy o wartości 250 mln EUR w postaci akcji zwykłych („dokapitalizowanie z 2012 r.”) i gwarancji na aktywa skutkujących podwyższeniem kapitału o 100 mln EUR („gwarancja na aktywa”).

Podwyższenie kapitału o 250 mln EUR

- (23) Podwyższenie kapitału ma być przeprowadzone w dwóch etapach. Po pierwsze bank zmniejsza kapitał o 70 % w celu zrównoważenia poniesionych strat. Wspomniane cięcie kapitałowe zmniejsza również proporcjonalnie certyfikaty udziałowe wprowadzone

przez Austrię w 2009 r. W ramach drugiego etapu ÖVAG otrzymuje nowy kapitał o łącznej kwocie 484 mln EUR. Z powyższej sumy 250 mln EUR ma być subskrybowane przez Austrię, a pozostała część przez spółdzielnie kredytowe. Austria i spółdzielnie kredytowe będą subskrybować akcje po cenie 2,181 EUR za akcję. W rezultacie państwo otrzyma 43,4 % udziałów w banku i stanie się drugim co wielkości udziałowcem po spółdzielniach kredytowych (50,2 %). Udziały pozostałych udziałowców, którzy nie uczestniczą w zastrzyku

- ⁽¹²⁾ Przedmiotowa wartość wykupu jest powiększana o punkty procentowe, których brakowało do osiągnięcia wartości umownej przez dywidendę z tytułu certyfikatów udziałowych, gdy roczne zyski przeznaczone do podziału, które wystarczyłyby na pokrycie płatności, zostały zatrzymane przez bank, mimo że nie był do tego zobowiązany wymogami regulacyjnymi ani nadzorczymi.

kapitałowym, zostaną rozdzielone między: DZ-Bank – 3,8 %, ERGO – 1,5 %, RZB – 0,9 %, akcje w wolnym obrocie 0,1 %.

Gwarancja na aktywa

- (24) Oprócz zastrzyku kapitałowego w wysokości 250 mln EUR Austria udzieli gwarancji na aktywa w kwocie 100 mln EUR, która spowoduje podwyższenie kapitału ÖVAG o taką samą kwotę i zostanie wynagrodzona w formie 10 % rocznie (tj. jak zastrzyk kapitałowy). Gwarancja na aktywa służy zmniejszeniu potrzeb banku związanych z tworzeniem rezerw lub odpisem obniżającym wartość oraz stanowi ochronę jego kapitału własnego. Środek ten różni się od standardowych środków dotyczących aktywów o obniżonej jakości, ponieważ gwarancja będzie miała taką formę, która umożliwi oddziaływanie na rezerwy na straty kredytowe przygotowane przez bank w odniesieniu do spodziewanych strat z tytułu aktywów zabezpieczonych. Z tego powodu gwarancja zostanie udzielona na straty (portfela), które już zostały poniesione.
- (25) ÖVAG będzie mógł wykorzystać gwarancję i zażądać odwołania od państwa (gwaranta), jeżeli udowodni, że dług jest nie do odzyskania lub że dłużnik rozpoczął formalne postępowanie upadłościowe oraz wyłącznie jeżeli i o ile odwołanie jest konieczne w celu uniknięcia spadku współczynnika kapitału podstawowego Tier I⁽¹³⁾ grupy ÖVAG⁽¹⁴⁾ poniżej poziomu 11 % do dnia 31 grudnia 2015 r. Próg współczynnika kapitału podstawowego Tier I obniża się do 10 %, jeżeli do tego samego dnia ÖVAG całkowicie wyprzeda swoje udziały w Volksbank Romania S.A („VBRO”) lub w VB Leasing International Holding GmbH („VBLI”).
- (26) Odwołanie w ramach gwarancji jest niedozwolone przed dniem 31 grudnia 2015 r. Płatności przychodzące związane z zabezpieczonymi aktywami będą pomniejszane o wszelkie roszczenia, jakie bank może mieć w stosunku do państwa, jeżeli przekraczają one wartość aktywów, która nie ma obniżonej jakości i nie jest objęta gwarancją.
- (27) Zobowiązania płatnicze państwa wynikające z kwestionowanej gwarancji zostaną odroczone do dnia 31 lipca 2016 r. bez jakichkolwiek odsetek naliczanych z tytułu odroczenia płatności. Wszelkie poniesione koszty muszą zostać zwrócone państwu, kiedy tylko pozwoli na to sytuacja finansowa banku.
- (28) Za gwarancję należy wypłacić wynagrodzenie wynoszące 10 % rocznie⁽¹⁵⁾ od całkowitej kwoty przyznanej

w okresie od dnia 30 września 2012 r. do dnia 1 stycznia 2016 r. W odniesieniu do kwot opłaconych przedmiotowe wynagrodzenie zostanie zastąpione opłatą w wysokości 10 % rocznie, która będzie wypłacana od momentu opłacenia kwot aż do czasu, gdy opłacone kwoty zostaną w pełni spłacone państwu. Ta ostatnia opłata jest powiązana z generowaniem zysków przez bank i zgodnością ze współczynnikiem kapitału podstawowego Tier I na poziomie 10 % oraz nie ma charakteru kumulatywnego.

- (29) Zobowiązanie państwa w ramach tej gwarancji wygasa z dniem 1 stycznia 2016 r., o ile przed tą datą nie zostaną wniesione żadne roszczenia.

2.3. Nowy model biznesowy

Przeгляд

- (30) Zgodnie z nowym planem restrukturyzacji ÖVAG będzie ściśle współpracował ze spółdzielniami kredytowymi. ÖVAG i spółdzielnie kredytowe zostaną objęte system odpowiedzialności solidarnej („Verbundmodell”). ÖVAG zostaje zredukowany do roli centralnego instytutu sektora spółdzielni kredytowych. Jego obowiązkiem będzie świadczenie usług na rzecz spółdzielni kredytowych poprzez łączenie płynności, pomoc w zakresie udzielania kredytów na większą skalę oraz oferowanie spółdzielniom kredytowym i ich klientom produktów skarbowych. Tym samym jego suma bilansowa, a także złożoność modelu biznesowego ulegną znacznemu zmniejszeniu. Działania, które są źródłem problemów banku lub nie wchodzą w zakres działań instytutu centralnego spółdzielni kredytowych są ograniczane lub zostaną zaniechane. Bank włącza te działania do wewnętrznego segmentu niezwiązanego z działalnością podstawową.
- (31) Bilans zostanie zredukowany z 91 mld EUR z końca września 2008 r.⁽¹⁶⁾ do 19 mld EUR w 2017 r., z czego [12–15] (*) mld EUR zostanie przyznane nowej działalności podstawowej (pozostała stanowi działalność niezwiązaną z działalnością podstawową, podlegającą procesowi likwidacji). Aktywa ważone ryzykiem ulegną zmniejszeniu z 35,2 mld EUR w 2008 r. do [9–12] mld EUR w 2017 r. w scenariuszu podstawowym.

System odpowiedzialności solidarnej („Verbundmodell”)

- (32) *Verbundmodell* jest systemem odpowiedzialności solidarnej charakteryzującym się dobrze uregulowanym transferem płynności między jego członkami („Liquiditätsverbund”) w połączeniu ze wspólną ochroną finansową wierzycieli wszystkich członków („Haftungsverbund”). System odpowiedzialności solidarnej zapewnia też utrzymanie niezależności prawnej powiązanych banków, umożliwiając jednocześnie swoim członkom korzystanie ze wspólnej infrastruktury organizacyjnej „sieci”.

⁽¹³⁾ Łączny kapitał podstawowy Tier I określony przez Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego („Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking systems”, grudzień 2010 r. (zmieniony w czerwcu 2011 r.) <http://www.bis.org/publ/bcbs189.htm>).

⁽¹⁴⁾ ÖVAG oraz jego spółki zależne/udziały, w szczególności VB Factoring Bank Aktiengesellschaft, VB Leasing Finanzierungsgesellschaft m. b. H. i Volksbank Invest Kapitalanlagegesellschaft m. b. H.

⁽¹⁵⁾ Opłata ta będzie stanowić regularny wydatek ponoszony przez bank i dlatego nie zależy od dochodów ÖVAG.

⁽¹⁶⁾ Po sprzedaży KA – jego spółki zależnej zajmującej się finansami publicznymi – na rzecz Austrii suma bilansowa ÖVAG wyniosła 52,9 mld EUR pod koniec 2008 r.

(*) Stanowi tajemnice handlowe, w miarę możliwości zakresy podano w [nawiasach kwadratowych].

- (33) W tym kontekście ÖVAG, jako instytut centralny, ma na celu zapewnienie i kontrolowanie wypłacalności i płynności banków spółdzielczych, które są częścią „Verbund”, na podstawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Ponadto ÖVAG jest odpowiedzialny m.in. za reprezentowanie interesów grupy jako całości, za działania PR na poziomie grupy oraz wspieranie pewnych funkcji w ramach działu realizacji zleceń, takich jak np. transakcje na papiery wartościowe, logistyka, ustalanie norm grupowych dotyczących zgodności i przeciwdziałanie praniu pieniędzy. Bank będzie również pełnił inne funkcje („Verbundfunktionen”), które wydają się konieczne z punktu widzenia uregulowań prawnych w odniesieniu do grupy jako całości lub ze względu na wydajność. Funkcje te obejmują w szczególności odpowiedzialność za zgodność z tymi wymogami regulacyjnymi, których należy przestrzegać łącznie (np. wypłacalność, płynność, proces adekwatności kapitału wewnętrznego w odniesieniu do „Verbund”, audyt wewnętrzny). Zalicza się do nich również udzielanie wsparcia w zakresie sprzedaży i wprowadzania (zindywidualizowanych) produktów do obrotu.
- (34) Zgodnie z austriacką ustawą bankową⁽¹⁷⁾ system odpowiedzialności solidarnej oznacza, że ÖVAG jako instytut centralny przejmuje odpowiedzialność za wszystkie zobowiązania „Verbund”, natomiast odpowiedzialność poszczególnych banków spółdzielczych względem „Verbund” jest ograniczona tylko do części ich funduszy własnych, które przekraczają regulacyjne minimum wymagane dla pokrycia ich własnych aktywów ważonych ryzykiem. Ta „nadwyżka kapitału” wszystkich banków spółdzielczych należących do „Verbund” do dnia 31 grudnia 2011 r. wynosi [450–500] mln EUR, jeżeli obliczenia dokonano na podstawie współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 8 %, i [600–650] mln EUR, jeżeli obliczenia oparto na współczynniku kapitału podstawowego Tier I na poziomie 7 %.
- (35) Kolejną ważną cechą systemu odpowiedzialności solidarnej jest współpraca w zakresie płynności. Tego rodzaju współpraca w zakresie płynności zgodnie z prawem austriackim oznacza m.in., że banki spółdzielcze zobowiązują się do utrzymania jako minimalną rezerwę 14 % swoich depozytów w ÖVAG. Ponadto ÖVAG może łączyć zabezpieczenie pochodzące ze spółdzielni kredytowych (kredyty hipoteczne), które następnie można wykorzystać w celu finansowania obligacji zabezpieczonych. Obecnie banki spółdzielcze posiadają aktywa o wartości [2–5] mld EUR, które można potencjalnie wykorzystać jako tego rodzaju zabezpieczenie. Kolejnym istotnym elementem służącym zapewnieniu stabilnego poziomu płynności ÖVAG było przeniesienie w 2011 r. internetowej platformy bankowej Livebank z lokalnej spółdzielni kredytowej do ÖVAG. Z jednej strony takie działanie zapewnia ÖVAG bezpośredni dostęp do depozytów detalicznych i tym samym zmniejsza jego zależność od finansowania hurtowego, które stanowiło jedno ze źródeł problemów ÖVAG. Z drugiej strony uwzględni ono bardziej scentralizowany wygląd bankowości internetowej sektora spółdzielni kredytowych, zgodnie z systemem odpowiedzialności solidarnej.
- Segment podstawowy
- (36) Segment podstawowy składa się z trzech działów: działalności kredytowej/ubezpieczeniowej, rynków finansowych i portfeli bankowych/innych operacji. Według ÖVAG suma bilansowa segmentu podstawowego osiągnie łącznie [12–15] mld EUR w 2017 r. (16,8 mld EUR pod koniec 2012 r.), zaś aktywa ważone ryzykiem wyniosą [4–6] mld EUR pod koniec 2017 r.
- (37) Segment działalność kredytowa/ubezpieczeniowa składa się z trzech jednostek Credit Verbundbank, VB Factoring i Product Leasing („Mobilienleasing”) Austria („VBLF”). ÖVAG uważa tę część za swoją działalność podstawową z bankami spółdzielczymi. Działalność banku koncentruje się w Austrii.
- (38) Credit Verbundbank obejmuje działalność kredytową i działalność w zakresie kredytów konsorcjalnych z Verbundbanken⁽¹⁸⁾. Usługi świadczone przez dwie spółki zależne VB Factoring i VBLF również uważa się za główne funkcje pełnione na rzecz „Verbund”. VBLF jest jednym z głównych dostawców usług leasingowych w dziedzinie samochodów osobowych, ciężarowych i automatycznych urządzeń biurowych w Austrii. Ze względu na jej wzajemne wewnętrzne powiązania z bankami spółdzielczymi VBLF będzie częścią przyszłej strategii biznesowej ÖVAG. VB Factoring, jednostka, w której ÖVAG posiada 100 % udziałów, świadczy usługi w odniesieniu do większości transakcji faktoringowych przeprowadzanych przez banki spółdzielcze.
- (39) Dział rynki finansowe obejmuje w szczególności jednostki z zasobów finansowych grupy, inwestycje Volksbank, Immo KAG i bankowość internetową (Livebank). Dział rynki finansowe jest odpowiedzialny za zarządzanie płynnością krótko- i długoterminową, obrotem papierami wartościowymi i transakcje walutowe, jak również za kontrolę płynności i zagrożeń cen rynkowych. Ponadto dostarcza również produkty bankom spółdzielczym oraz krajowym i zagranicznym klientom instytucjonalnym.
- (40) Dział portfel bankowy/inne operacje składa się z jednostek rynki kapitałowe i zarządzanie aktywami i pasywami. Ponadto do tego segmentu zaliczono również działalność spółki VB Services für Banken GesmbH (dostawca usług zlecanych na zasadzie outsourcingu) oraz działalność różnych spółek holdingowych.

⁽¹⁷⁾ Bankwesengesetz (BWG).

⁽¹⁸⁾ W tym kredyty konsorcjalne udzielone wspólnie z IMMO Bank, który jest specjalistą w zakresie finansowania nieruchomości mieszkalnej w ramach sektora spółdzielni kredytowych.

Segment niezwiązany z działalnością podstawową

- (41) Segment niezwiązany z działalnością podstawową obejmuje całość udziałów i dawne obszary działalności, które nie stanowią już działalności podstawowej ÖVAG. Suma bilansowa tego segmentu przewidziana w budżecie wynosi 11,7 mld EUR (aktywa ważne ryzykiem: 11,0 mld EUR) w 2012 r. i [3–5] mld EUR (aktywa ważne ryzykiem: [3–5] mld EUR) w 2017 r. ÖVAG spodziewa się, że ograniczy aktywa ważne ryzykiem z tego segmentu do mniej niż 1 mld EUR do 2026 r. Portfele przypisane do tego segmentu są ograniczane lub zostaną zlikwidowane.
- (42) Podlegająca ograniczeniu część segmentu dodatkowego niezwiązanego z działalnością podstawową składa się w szczególności z portfela finansów przedsiębiorstw obejmującego znaczne części obecnej działalności związanej z udzielaniem kredytów korporacyjnych w Europie Środkowej i Wschodniej, z całości działów zajmujących się finansowaniem lewarowanym w Austrii i Europie Środkowej i Wschodniej oraz linii biznesowych: finansowanie projektów międzynarodowych i bankowość korporacyjną korporacyjną, o ile ta ostatnia nie jest związana z działalnością ubezpieczeniową z bankami spółdzielczymi. Oddział we Frankfurcie przestanie być częścią podstawowego portfela ÖVAG. Ponadto działalność portfela nieruchomości jako całość zostanie zlikwidowana i przestanie być częścią modelu biznesowego banku. Portfel nieruchomości Europolis, spółki zarządzającej aktywami, która działa w sektorze nieruchomości, sprzedano już w 2010 r.
- (43) Inną częścią tego segmentu jest VBLL, spółka leasingowa, w której 50 % udziałów posiada ÖVAG⁽¹⁹⁾. Grupa VBLL prowadzi działalność leasingową w ośmiu krajach Europy Środkowej i Wschodniej oraz Południowo-Wschodniej. Spółka ta posiada również udział mniejszościowy wynoszący około 8 % w spółce leasingowej na Węgrzech, której główną zainteresowaną stroną jest VR-Leasing. VBLL stanowiła dodatkową działalność gospodarczą w stosunku do prowadzonej przez VBI międzynarodowej działalności kredytowej. Z powodu przerwania międzynarodowej działalności bankowej bank planuje sprzedać swoje udziały w VBLL do dnia 31 grudnia [2013–2017] r. W celu ułatwienia sprzedaży ÖVAG zastosował już odpis obniżający wartość jego udziału w księgach rachunkowych według MSSF o [30–60] % do kwoty [50–70] mln EUR. Jeżeli do końca [2013–2017] r. nie będzie realistycznych perspektyw sprzedaży VBLL, cała nowa działalność zostanie zakończona do dnia 31 grudnia [2013–2017] r., a VBLL zostanie zlikwidowana zgodnie z odpowiednimi ramami prawnymi⁽²⁰⁾.
- (44) Kolejną część tego segmentu niezwiązanego z działalnością podstawową stanowi bank VBRO, który został wyła-

czony ze sprzedaży VBI w 2010 r. Na podstawie sumy bilansowej VBRO jest siódmym co do wielkości bankiem w Rumunii. Bank działa na rynku rumuńskim, koncentrując się głównie na kredytach hipotecznych dla detalicznych i mniejszych klientów biznesowych, przeważnie denominowanych w walucie obcej. Obecnie ÖVAG prowadzi restrukturyzację VBRO. W 2011 r. nastąpiła reorganizacja struktury oddziałów, która doprowadziła do znacznej redukcji liczby oddziałów. Liczbę pracowników w sieci oddziału zmniejszono o 25 %. W obecnej sytuacji znacznie priorytetowe ma pozyskiwanie depozytów i usług w zakresie transakcji płatności, podczas gdy nowa działalność związana z udzielaniem kredytów została znacznie ograniczona. Celem nowej strategii biznesowej jest rozwinięcie VBRO w uniwersalny bank posiadający bardziej zrównoważony asortyment produktów i ograniczenie stosunkowo wysokiego odsetka kredytów hipotecznych w walucie obcej. Planuje się zmniejszenie zależności VBRO od finansowania przez jego udziałowców oraz podniesienie wskaźnika relacji kredytów do depozytów. Plan obejmuje również określoną strategię asekuracyjną w odniesieniu do kredytów zagrożonych. Chociaż VBRO planuje generować dodatnie wyniki w ciągu okresu restrukturyzacji, w planie restrukturyzacji założono bardziej ostrożnościowe, neutralne wyniki. ÖVAG planuje zakończyć działalność VBRO do końca okresu [2013–2017] r. W celu ułatwienia sprzedaży ÖVAG zastosował już odpis obniżający wartość jego udziału w księgach rachunkowych według MSSF do [0–50] EUR. Jeżeli do końca [2013–2017] r. nie będzie realistycznych perspektyw sprzedaży VBRO, cała nowa działalność zostanie zakończona do dnia 31 grudnia [2013–2017] r., a VBRO zostanie zlikwidowana zgodnie z odpowiednimi ramami prawnymi⁽²¹⁾. W ramach rozwiązania alternatywnego części VBRO mogą zostać sprzedane do dnia 31 grudnia [2013–2017] r. i jedynie pozostałe portfele zostaną zlikwidowane zgodnie z odpowiednimi ramami prawnymi⁽²²⁾.

- (45) Ponadto ÖVAG wyzbędzie się działalności bankowej na Malcie do końca [2013–2017] r. Jeżeli do końca [2013–2017] r. nie dojdzie do sprzedaży, cała nowa działalność zostanie zakończona do dnia 31 grudnia [2013–2017] r., a działalność zostanie zlikwidowana zgodnie z odpowiednimi ramami prawnymi⁽²³⁾. ÖVAG wyzbędzie się również działalności w RZB najpóźniej do końca [2013–2017] r. Jeżeli do tego czasu bank nie sprzeda udziałów w RZB, procesem sprzedaży zajmie się odpowiednio upoważniony powiernik ds. zbycia⁽²⁴⁾.

Finansowanie

- (46) ÖVAG dostarczył informacje dotyczące jego poziomu płynności na maj 2012 r. i przedstawił środki, w ramach których odniesiono się do obecnych i przyszłych potrzeb w zakresie finansowania.

⁽¹⁹⁾ Innym akcjonariuszem jest VR Leasing (spółka zależna DZ Bank).

⁽²⁰⁾ Zob. pkt 6.3 załącznika.

⁽²¹⁾ Zob. pkt 6.3 załącznika.

⁽²²⁾ Zob. pkt 6.3 załącznika.

⁽²³⁾ Zob. pkt 6.3 załącznika.

⁽²⁴⁾ Zob. pkt 6.4 załącznika.

- (47) Jeżeli chodzi o poprzednią zależność od niezabezpieczonego finansowania hurtowego, ÖVAG twierdzi, że powodowały ją głównie spółki zależne, które w dużej mierze polegały na środkach finansowych zapewnianych przez ÖVAG. Problem ten został już w pewnym stopniu rozwiązany w wyniku sprzedaży VBI w 2011 r. (zmniejszenie potrzeb w zakresie finansowania o 1,1 mld EUR). Ponadto restrukturyzacja VBRO a następnie jego sprzedaż wraz ze zbyciem udziałów VBLI mają na celu uwolnienie dodatkowej kwoty 2,4 mld EUR w zakresie płynności.
- (48) Bank wykazał, że wdrożył środki, dzięki którym ma dostęp do dalszych źródeł finansowania lub które zmniejszają jego potrzeby w zakresie płynności. W wyniku nabycia Livebank (od jednej ze spółdzielni kredytowych) ÖVAG uzyskał dostęp do kwoty 470 mln EUR z finansowania detalicznego, zmniejszając tym samym swoją dotychczasową zależność od finansowania hurtowego. Środki, do podjęcia których zobowiązali się udziałowcy mniejszościowi⁽²⁵⁾, przyczynią się do zmniejszenia potrzeb w zakresie finansowania. Ponadto ustanowienie systemu odpowiedzialności solidarnej wraz z regionalnymi spółdzielniami kredytowymi pozwala ÖVAG na zmniejszenie jego potrzeb w zakresie finansowania o kwotę 2,7 mld EUR⁽²⁶⁾. ÖVAG będzie mógł również w razie potrzeby wykorzystać niektóre aktywa w posiadaniu powiązanych spółdzielni kredytowych jako zabezpieczenie obligacji zabezpieczonych (obecnie [2–4] mld EUR).

2.4. Wkład pozostałych udziałowców i inwestorów hybrydowych

- (49) DZ Bank, Ergo i RZB nie uczestniczyły w zastrzyku kapitałowym, ale zobowiązały się przyczynić do ratowania i restrukturyzacji ÖVAG w następujący sposób:
- a) DZ Bank utrzyma istniejące instrumenty wsparcia płynności w odniesieniu do spółek zależnych będących wspólną własnością z ÖVAG (np. VBLI). Ponadto DZ Bank przejmie działalność we frankfurckim oddziale ÖVAG ([400–500] mln EUR w aktywach) i związane z nią potrzeby w zakresie finansowania,
- b) ERGO utrzyma swoje istniejące instrumenty wsparcia płynności z ÖVAG oraz zobowiązuje się nie sprzedawać instrumentów finansowych uzyskiwanych z ÖVAG, będących w posiadaniu jego filii ubezpieczeniowej Victoria,
- c) RZB wdroży środki w wysokości 100 mln EUR, które będą miały pozytywny wpływ na kapitał ÖVAG, i zapewni dodatkową płynność ÖVAG w kwocie 500 mln EUR.

- (50) Co więcej, wszyscy dawni udziałowcy⁽²⁷⁾ uczestniczą w stratach poniesionych w przeszłości w drodze cięcia kapitału o 70 %. Ich działalność została również znacząco zmniejszona podczas ostatniego dokapitalizowania⁽²⁸⁾. Ponadto spółdzielnie kredytowe przyczyniły się do niedawnego podwyższenia kapitału o nowy kapitał wynoszący łącznie 230 mln EUR.
- (51) W celu zapewnienia udziału właścicieli banku w odtworzeniu odpowiedniego kapitału ustawowego w okresie restrukturyzacji bank zachowa dywidendy i nie będzie realizował kuponu od kapitału hybrydowego, do wypłaty którego nie jest zobowiązany prawnie. Działanie to jest uzupełnione całkowitym ograniczeniem dywidend, które mogą być wypłacane przez banki spółdzielcze w okresie restrukturyzacji, aby wesprzeć gromadzenie kapitału w „Verbund”.
- (52) ÖVAG przedstawił informacje na temat działań związanych z wykupem instrumentów hybrydowych emitowanych przez dwie spółki zależne ÖVAG na łączną kwotę 300 mln EUR. W okresie od maja do lipca 2012 r. ÖVAG złożył ofertę wykupu tych instrumentów od inwestorów na poziomie około 40 % ich wartości nominalnej. Zaproponowaną cenę wykupu ustalono na podstawie wartości rynkowej instrumentów zwiększonej o składkę wynoszącą nie więcej niż 10 punktów procentowych, którą dodano w celu zachęcenia inwestorów do udziału w wykupie. Transakcję rozliczono w połowie lipca 2012 r. W wyniku tej transakcji wykupiono prawie 80 % wartości nominalnej instrumentów, zaś ÖVAG odnotował zysk w wysokości 129,9 mln EUR po odliczeniu kosztów transakcji.

2.5. Planowanie finansowe

- (53) Austria przedstawiła szczegółowy plan finansowy dla ÖVAG obejmujący lata 2012–2017. Plan zawiera scenariusz podstawowy oraz scenariusz warunków skrajnych, aby wykazać zdolność ÖVAG do przywrócenia swojej długoterminowej rentowności.

Scenariusz podstawowy

- (54) Nowy plan restrukturyzacji opiera się na założeniach dotyczących zmian w strefie euro, wzroście jej PKB, zmianach w odniesieniu do krótko- i średnioterminowych stóp procentowych, które są w znacznej mierze zgodne z oczekiwaniami najważniejszych podmiotów na rynku i instytucji międzynarodowych takich jak np. Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW). Inflacja w strefie euro, ceny paliwa i kurs wymiany EUR/USD i EUR/CHF również są częścią tych założeń. W planie założono umiarkowane ożywienie wzrostu PKB w 2013 r. i w następnych latach.
- (55) Jak przedstawiono w tabeli 2, w scenariuszu podstawowym założono stałą poprawę wyników ÖVAG do 2016 r.

⁽²⁵⁾ Zob. motyw 49.

⁽²⁶⁾ [...].

⁽²⁷⁾ Zob. motyw 10.

⁽²⁸⁾ Zob. motyw 23.

Tabela 2

Kluczowe dane finansowe ÖVAG – scenariusz podstawowy (odpowiednio w mln EUR i %).

Grupa ÖVAG	2012P	2013P	2014P	2015P	2016P	2017P	2018P
Wynik (po opodatkowaniu)	[60–80]	[10–30]	– [30–10]	[40–60]	[130–150]	[90–110]	nie dotyczy
Stopa zwrotu z kapitału własnego po opodatkowaniu	[3–5]	[1–3]	– [3–1]	[3–5]	[10–12]	[8–10]	nie dotyczy
Suma bilansowa	[20 000–30 000]	[26 000–28 000]	[22 000–24 000]	[20 000–22 000]	[19 000–21 000]	[18 000–20 000]	nie dotyczy
Aktywa ważone ryzykiem	[18 000–20 000]	[16 000–18 000]	[13 000–15 000]	[11 000–13 000]	[10 000–12 000]	9 000–11 000]	[8 000–10 000]
Kapitał podstawowy Tier I	[9–10]	[10–11]	[11–12]	[11–12] ⁽¹⁾	[11–12] ⁽¹⁾	[12–13] ⁽²⁾	[12–13] ⁽²⁾
Współczynnik kapitałowy	[13–14]	[12–13]	[14–15]	[14–15] ⁽¹⁾	[15–16] ⁽¹⁾	[15–16] ⁽²⁾	[14–15] ⁽²⁾

Źródło: nowy plan restrukturyzacji ÖVAG

⁽¹⁾ uwzględniając wpływ wygaśnięcia gwarancji na aktywa;⁽²⁾ uwzględniając wpływ wygaśnięcia gwarancji na aktywa i wykup kapitału certyfikatów udziałowych.

- (56) Stopa zwrotu z kapitału własnego banku podniosła się w okresie restrukturyzacji do poziomu 8,0 % po opodatkowaniu. Bank twierdzi, że 8 % poziom stopy zwrotu z kapitału własnego po opodatkowaniu stanowi znaczący i zorientowany rynkowo zysk kapitałowy, uwzględniając model biznesowy głównej części banku o niskim profilu ryzyka. Bank nie uczestniczy w szczególności w takiej działalności zmiennej, jak bankowość inwestycyjna lub przeprowadzanie transakcji na własny rachunek, natomiast koncentruje się na swojej roli instytutu centralnego lokalnych banków spółdzielczych.

Scenariusz warunków skrajnych

- (57) ÖVAG przedstawił scenariusz warunków skrajnych na poziomie grupy oparty na mniej korzystnych założeniach rynkowych. W scenariuszu tym założono m.in. dalsze umacnianie dolara wobec euro oraz osłabianie rumuńskiego leja wobec euro, wolniejszy wzrost stóp procentowych niż oczekiwano w scenariuszu podstawowym, dalsze pogorszenie ratingów niektórych państw oraz spadek wzrostu gospodarczego w strefie euro. Według szacunków banku zmiany te mogą prowadzić do dodatkowego wykorzystania kapitału do kwoty wynoszącej [600–650] mln EUR oraz do zmniejszenia współczynnika kapitału podstawowego Tier I ÖVAG w odniesieniu do ogólnego ryzyka do [6,0–7,0] % w 2017 r.

Tabela 3

Kluczowe dane finansowe ÖVAG – scenariusz warunków skrajnych (odpowiednio w mln EUR i %).

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kapitał podstawowy Tier I	[7–8]	[7–8]	[7–8]	[5,5–6,5]	[6–7]	[6–7]
Współczynnik kapitałowy	[11–12]	[10–11]	[10–11]	[8–9]	[9–10]	[8–9]

Scenariusze wrażliwości

- (58) Bank przedstawił również scenariusze wrażliwości utworzone przez konsultanta zewnętrznego, w których uwzględniono dodatkowe niekorzystne zmiany takie jak: opóźnioną sprzedaż VBRO za [...] mln EUR [...], wzrost kosztów jego refinansowania, niemożność zbycia udziałów VBLL; niższą jakość aktywów w segmencie niezwiązanym z działalnością podstawową (wzrost aktywów ważonych ryzykiem o 20 %, wzrost zabezpieczenia z tytułu ryzyka o 50 % oraz utrata wartości w odniesieniu do inwestycji w wysokości 100 mln EUR); wzrost aktywów ważonych ryzykiem o 10 % w segmencie podstawowym podstawowej działalności; brak wzrostu zysków w latach 2016–2017.
- (59) Konsultant stwierdził, że w przypadku wystąpienia w praktyce wszystkich wspomnianych warunków skrajnych ÖVAG odnotowałby niedobór kapitału w wysokości [150–200] mln EUR w roku 2017/2018 ⁽²⁹⁾, który zostałby jednak pokryty regulacyjną nadwyżką kapitałową banków spółdzielczych (tj. „Haftungsverbund”) wynoszącą [650–750] mln EUR w roku 2017/2018. Ogólnie rzecz biorąc, bank byłby zatem w stanie poradzić sobie z tym negatywnym scenariuszem.

Ograniczenia kosztów

- (60) Według prognoz finansowych ÖVAG jego koszty administracyjne zmniejszą się ze 166 mln EUR w 2012 r. do 105,5 mln EUR w 2017 r., co stanowi obniżkę o 36 %. Oprócz środków optymalizacji kosztów (takich jak zamknięcie oddziału we Frankfurcie i biur przedstawicielskich IK w Europie Środkowej i Wschodniej; synergie wynikające z połączenia ÖVAG i IK; redukcja personelu, ograniczenie zajmowania budynków i obniżenie kosztów

⁽²⁹⁾ Dane te uwzględniają efekt wygaśnięcia gwarancji na aktywa w 2015 r. oraz wykup certyfikatów udziałowych o wartości 300 mln EUR.

doradztwa; outsourcing infrastruktury IT) znaczący wpływ mają również skutki zbycia i zmniejszenia zakresu działalności w segmencie niezwiązanym z działalnością podstawową. W związku z tym bank przedstawił także informacje dotyczące spodziewanych wyników wprowadzenia środków w zakresie cięcia kosztów w segmencie podstawowym. Środki optymalizacji kosztów powinny obniżyć koszty roczne o 15 mln EUR do końca okresu restrukturyzacji, co stanowi około 12 % całkowitych kosztów w 2012 r.

Wykup certyfikatów udziałowych w roku 2017/2018

- (61) W ramach cięć kapitału w 2012 r. certyfikaty udziałowe przyznane przez Austrię w 2009 r. zmniejszono do 300 mln EUR. Bank zamierza wykupić 50 % tej kwoty w 2017 r., a pozostałe 50 % na początku 2018 r. Spółdzielnie kredytowe zapewnią ÖVAG odpowiednie środki, jeżeli okaże się to konieczne w celu umożliwienia wykupu.

3. POWODY DECYZJI O WSZCZĘCIU FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (62) Komisja przypomina, że wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające zgodnie z art. 108 ust. 2 Traktatu w sprawie zgodności z rynkiem wewnętrznym pomocy na restrukturyzację przyznanej ÖVAG, ponieważ na podstawie wstępnego planu restrukturyzacji Komisja miała poważne wątpliwości, czy ÖVAG byłby w stanie odzyskać długoterminową rentowność⁽³⁰⁾. Komisja wyraziła również wątpliwości, czy zapewniono odpowiedni podział obciążenia i czy w wystarczającym stopniu ograniczono zakłócenia konkurencji⁽³¹⁾.

4. UWAGI AUSTRII

- (63) Austria podkreśliła, że ÖVAG jest bankiem o znaczeniu systemowym, którego niewypłacalność miałyby bardzo negatywny wpływ na austriacki system bankowy i austriacką gospodarkę realną. Ocenę tę potwierdzono pismem od Österreichische Nationalbank, austriackiego banku centralnego.
- (64) Austria nie kwestionuje pomocowego charakteru środków opisanych w sekcji 2.2.
- (65) Austria podkreśla, że środki opisane w sekcji 2.2.1 przyznano zgodnie z zatwierdzonym austriackim planem pomocy na rzecz banków. Ponadto utrzymuje, że w momencie dokapitalizowania ÖVAG nie był bankiem znajdującym się w trudnej sytuacji w rozumieniu komunikatu w sprawie dokapitalizowania. Austria zgodziła się jednak przedstawić plan restrukturyzacji dla tego banku.

- (66) Co więcej, Austria nie kwestionuje faktu, że drugi środek służący dokapitalizowaniu zatwierdzony w dniu 27 lutego 2012 r. i gwarancja na aktywa („środki pomocy z 2012 r.”) stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Austria uważa jednak, że środki te są zgodne z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu, ponieważ są one wymagane w celu zaradzenia poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego i są zgodne z odpowiednimi komunikatami Komisji.

- (67) Austria przedstawiła w szczególności informacje i dane porównawcze dotyczące rynku, na podstawie których argumentuje, że środki pomocy z 2012 r. są zgodne z wymogami komunikatu w sprawie dokapitalizowania i komunikatem Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2012 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego⁽³²⁾ („komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r.”).

- (68) Jeżeli chodzi o środek służący dokapitalizowaniu z 2012 r., wartość banku ÖVAG (bank nienotowany na giełdzie) przed dokapitalizowaniem w 2012 r. oszacowano na podstawie odpowiednich metod wyceny opartych na danych rynkowych, w oparciu o porównanie stosunku ceny do wartości księgowej w podobnych bankach (C/WK). Na podstawie dostępnych danych rynkowych dla podobnych banków⁽³³⁾ Austria określiła wielokrotność C/WK, w wyniku czego ustalono, że wartość banku mieści się w przedziale od [270–300] mln EUR do [320–360] mln EUR. Po uwzględnieniu dokapitalizowania przez spółdzielnie kredytowe wartość banku wahałaby się od [500–530] mln EUR do [550–580] mln EUR i przekładała na cenę jednego udziału wynoszącą [3–4] EUR. Ponieważ Austria subskrybowała udziały po cenie 2,2 EUR, faktyczna obniżka waha się od [35 % do 45 %]. Austria uważa, że stosowanie tej obniżki oznacza właściwe odniesienie się do wymogów określonych w pkt 8 komunikatu w sprawie przedłużenia z 2011 r., zgodnie z którym zastrzyki kapitałowe powinny być subskrybowane z uwzględnieniem wystarczającej obniżki cen akcji po dostosowaniu do „efektu rozwodnienia”.

- (69) Jeżeli chodzi o gwarancję na aktywa, Austria twierdzi, że jest to środek, który służy wyłącznie powiększeniu kapitału ÖVAG o kwotę 100 mln EUR. Jako że jest ona porównywalna z dokapitalizowaniem i podlega oprocentowaniu w wysokości 10 % rocznie, jest zgodna z komunikatem w sprawie dokapitalizowania.

- (70) Austria jest zdania, że plan restrukturyzacji zapewnia przywrócenie długoterminowej rentowności ÖVAG i odpowiedni wkład własny ÖVAG w koszty restrukturyzacji oraz że zapewnia ograniczenie zakłóceń konkurencji poprzez stosowanie znacznych środków strukturalnych i dotyczących postępowania.

⁽³⁰⁾ Decyzja o wszczęciu postępowania, motywy 58–62.

⁽³¹⁾ Decyzja o wszczęciu postępowania, motywy 65–69, 73 i 74.

⁽³²⁾ Dz.U. C 356 z 6.12.2011, s. 7.

⁽³³⁾ Grupę podobnych banków wybrano na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak porównywalny asortyment produktów i zakres geograficzny działalności.

- (71) Austria przedstawiła szereg zobowiązań, które są określone w załączniku i stanowią nieodłączną część niniejszej decyzji. W celu zapewnienia wdrożenia zobowiązań powołany zostanie powiernik monitorujący. Powiernik monitorujący będzie prowadził działalność przez cały okres restrukturyzacji, którego koniec przypada na rok 2017. Zobowiązania obejmują kilka nałożonych na ÖVAG ograniczeń dotyczących postępowania, takich jak zakazy wypłacania dywidend i kuponów⁽³⁴⁾, zakaz reklamowania otrzymanej pomocy państwa oraz zakaz przywództwa cenowego w odniesieniu do jego platformy internetowej „Livebank”⁽³⁵⁾, zakaz przejmowania innych przedsiębiorstw⁽³⁶⁾ oraz zobowiązanie do dokonania oceny wynagrodzenia członków zarządu w celu stworzenia struktury sprzyjającej zrównoważonemu rozwojowi⁽³⁷⁾. Ponadto zobowiązania obejmują również obowiązek zbycia udziałów VBLI do roku [2013–2017], udziałów VBRO oraz zakończenia działalności bankowej na Malcie do roku [2013–2017] oraz udziałów w RZB do [2013–2017] r.⁽³⁸⁾

5. OCENA

5.1. Istnienie i kwota pomocy

- (72) Jak określono w art. 107 ust. 1 Traktatu, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (73) Środek można uznać za pomoc państwa, jeżeli spełnione są następujące warunki: środek jest finansowany przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych; środek stanowi przyznanie korzyści, która może sprzyjać niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów; środek zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem; i może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (74) Komisja przypomina, że już w decyzjach w sprawie austriackiego planu pomocy na rzecz banków ustanowiła, iż gwarancje zachowania płynności i zastrzyki kapitałowe przyznane w ramach planu pomocy z 2009 r. stanowią pomoc. Austria nie kwestionuje tej kwalifikacji.
- (75) Ponadto, jeżeli chodzi o środki wsparcia zatwierdzone w dniu 27 lutego 2012 r., Komisja uważa, że warunki przywołane w motywie (73) zostały spełnione również w odniesieniu do dokapitalizowania w wysokości 250 mln EUR i gwarancji na aktywa w wysokości 100 mln EUR.
- (76) Środki pomocy z 2012 r. są przyznawane przez Austrię, dlatego też można je bezpośrednio przypisać temu państwu. Komisja uznaje więc, że pochodzą one z zasobów państwowych.
- (77) Środki pomocy z 2012 r. umożliwiają ÖVAG pozyskanie kapitału (i rzeczywiście gwarancja na aktywa praktycznie zapewnia bankowi kapitał) w sytuacji kryzysu finansowego i gospodarczego, którego to kapitału bank nie byłby w stanie pozyskać na takich samych warunkach na rynku. Komisja zauważa, że udziałowcy mniejszościowi ÖVAG (grupa ERGO, RZB i DZ Bank) zrezygnowali z udziału w dokapitalizowaniu ÖVAG. W zwiększeniu kapitału uczestniczyły spółdzielnie kredytowe. Jako obecni udziałowcy mniejszościowi oraz ze względu na bliskie powiązania handlowe z ÖVAG, spółdzielnie te inwestowały jednak, mając na uwadze inne względy ekonomiczne niż względy, jakie miało na uwadze państwo. Niewypłacalność ÖVAG w istocie poważnie zaszkodziłaby spółdzielniom kredytowym, zagrażając nawet ich przetrwaniu. W tym kontekście udział spółdzielni kredytowych w ratowaniu ÖVAG służył zabezpieczeniu ich własnej przyszłości handlowej. Z tego powodu należy uznać, że środki pomocy z 2012 r. oznaczały korzyść dla ÖVAG. Co więcej, korzyść ta ma charakter selektywny, ponieważ odnosi się tylko do jednego banku.
- (78) Zważywszy, że ÖVAG działa w sektorze finansowym, który jest otwarty na intensywną konkurencję międzynarodową, wszelkie korzyści odnoszone przez bank wynikające z zasobów państwowych mogą wpływać na handel wewnątrz Unii i zakłócić konkurencję. Środki stanowią więc pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Austria nie kwestionuje również tej oceny.
- (79) Środki kapitałowe z 2009 r. i 2012 r. wynosiły łącznie 1,35 mld EUR i stanowiły 3,8 % aktywów ważonych ryzykiem przedmiotowego banku pod koniec 2008 r. (35,2 mld EUR). Ponadto bank uzyskał od Austrii 3,0 mld EUR z tytułu gwarancji.

5.2. Podstawa prawna oceny zgodności

- (80) Na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu za zgodną z rynkiem wewnętrznym można uznać pomoc mającą na celu „zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego”. Komisja uznała, że globalny kryzys finansowy może spowodować poważne zakłócenia w gospodarce państwa członkowskiego oraz że środki pomocy udzielane bankom mogą zaradzić tym zaburzeniom. Ocenę tę potwierdzono w komunikacie w sprawie dokapitalizowania i komunikacie Komisji - Dokapitalizowanie instytucji finansowych w związku z obecnym kryzysem finansowym: ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz mechanizmy zabezpieczające przed nadmiernym zakłóceniem konkurencji⁽³⁹⁾ („komunikat w sprawie restrukturyzacji”). Komisja nadal uważa, że wymogi w zakresie pomocy państwa, które

⁽³⁴⁾ Zob. pkt 8.2 i 8.3 załącznika.

⁽³⁵⁾ Zob. pkt 8.5 i 8.4 załącznika.

⁽³⁶⁾ Zob. pkt 8.1 załącznika.

⁽³⁷⁾ Zob. pkt 8.6 załącznika.

⁽³⁸⁾ Zob. pkt 6.1–6.4 załącznika.

⁽³⁹⁾ Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9.

mają zostać zatwierdzone na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu, są spełnione w świetle ponownego wystąpienia warunków skrajnych na rynkach finansowych. Komisja potwierdziła tę opinię w grudniu 2011 r., przyjmując komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r., który przedłuża zastosowanie zasad pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego.

- (81) W odniesieniu do gospodarki Austrii Komisja przyznała w swoim zatwierdzeniu planu austriackiego⁽⁴⁰⁾ i w zatwierdzeniu środków pomocy państwa przyznanych poszczególnym bankom⁽⁴¹⁾ przez Austrię, że istnieje zagrożenie wystąpienia poważnych zaburzeń w gospodarce austriackiej oraz że wsparcie państwa na rzecz banków jest odpowiednim środkiem, aby zapobiec tym zaburzeniom. Z tego powodu podstawę prawną oceny środków pomocy powinien stanowić art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu⁽⁴²⁾.
- (82) Zgodność środków służących dokapitalizowaniu z rynkiem wewnętrznym, w szczególności w odniesieniu do ich wynagrodzenia, należy w pierwszej kolejności ocenić w oparciu o komunikat w sprawie dokapitalizowania i komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r.

5.3. Zgodność z komunikatem w sprawie dokapitalizowania i komunikatem w sprawie przedłużenia z 2011 r.

- (83) Jeżeli chodzi o certyfikaty udziałowe z 2009 r., można zauważyć, że przyznano je zgodnie z warunkami określonymi w zatwierdzonym austriackim planie pomocy na rzecz banków dla tego rodzaju instrumentów. Komisja odnotowuje, że dotyczy to również refinansowania udzielonych w tym czasie gwarancji⁽⁴³⁾.
- (84) Jeżeli chodzi o zastrzyk kapitałowy z 2012 r., zgodnie z załącznikiem do komunikatu w sprawie dokapitalizowania i komunikatem w sprawie przedłużenia z 2011 r. podwyższenia kapitału w przypadku banków nienotowanych na rynku regulowanym (takich jak ÖVAG) powinny – gdy brak cen rynkowych – być wyceniane na podstawie odpowiedniej metody wyceny opartej na danych rynkowych (włącznie z podejściem opartym na

porównaniu stosunku ceny do zysków w podobnych bankach lub innymi ogólnie przyjętymi metodami wyceny).

- (85) Komisja zauważa, że Austria dostarczyła obliczenia oparte na porównaniu stosunku ceny do wartości księgowej do celów ustalenia wartości ÖVAG przed przyznaniem dokapitalizowania z 2012 r. W komunikacie w sprawie przedłużenia z 2011 r. wyraźnie wymieniono tylko podejście oparte na porównaniu stosunku ceny do zysków, ale wspomniano również inne ogólnie przyjęte metody wyceny. Komisja uważa, że w omawianej sprawie wybór podejścia opartego na porównaniu stosunku ceny do wartości księgowej wymaga uzasadnienia. Po pierwsze, podejście oparte na porównaniu stosunku ceny do wartości księgowej również jest ustaloną metodą wyceny opartą na danych rynkowych. Po drugie, uwzględniając dotychczasową zmienność wyników ÖVAG, prawidłowym podejściem wydaje się ustalenie wartości banku w oparciu o stabilniejszą podstawę.
- (86) Komisja dokonała krytycznego przeglądu podobnych banków wybranych przez Austrię oraz ustalonego zakresu mającej zastosowanie wielokrotności ceny do wartości księgowej i uznała je za rozsądne.
- (87) Następnie Komisja przeanalizowała, czy udziałowcy ÖVAG nabyli odpowiednie udziały banku w trakcie dokapitalizowania, zakładając dolną granicę zakresu wartości spółki ([270-300] mln EUR). Komisja ustaliła, że jeżeli można uznać, iż państwo, które wniosło wkład w dokapitalizowanie banku, uzyskało odpowiedni udział w banku nawet przy założeniu najniższej wartości spółki, wówczas można stwierdzić, że środki spełniają wymogi Komisji, nawet w przypadku gdy wartość spółki jest w istocie wyższa niż najniższa w zakresie. Przed dokonaniem wspomnianej oceny należy również zauważyć, że dostawca nowego kapitału otrzymałby odpowiednią zniżkę.

- (88) W rzeczywistości, zgodnie z pkt 8 i 9 komunikatu w sprawie przedłużenia z 2011 r. zastrzyki kapitałowe powinny być subskrybowane z uwzględnieniem wystarczającej obniżki cen akcji po dostosowaniu do „efektu rozwodnienia”, który można ująć ilościowo, stosując ogólnie przyjęte techniki rynkowe jak np. TERP⁽⁴⁴⁾. Takie podejście stosuje się w przypadku środka służącego dokapitalizowaniu z 2012 r.

- (89) Komisja zaakceptowała obniżkę w wysokości co najmniej 25 % jako dopuszczalną w swojej nowej praktyce podejmowania decyzji⁽⁴⁵⁾. Poziom ten należy dostosować, uwzględniając wielkość środków wzmacniających kapitał w stosunku do istniejącego kapitału banku. W tym względzie Komisja zauważa, że państwo subskrybowało kapitał z obniżką od [35 do 45 %]⁽⁴⁶⁾.

⁽⁴⁰⁾ Decyzja Komisji z dnia 9 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy państwa N 557/2008 – Maßnahmen nach dem Finanzmarktstabilitäts- und dem Interbankmarktstärkungsgesetz für Kreditinstitute und Versicherungsunternehmen in Österreich, Dz.U. C 3 z 8.1.2009, s. 2; przedłużona decyzją Komisji N 352/2009 z dnia 30 czerwca 2009 r. (Dz.U. C 172 z 24.7.2009, s. 4), przedłużona decyzją Komisji N 663/2009 z dnia 17 grudnia 2009 r. (Dz.U. C 28 z 4.2.2010, s. 6), przedłużona decyzją Komisji N 241/2010 z dnia 25 czerwca 2010 r. (Dz.U. C 250 z 17.9.2010, s. 4) i przedłużona decyzją Komisji SA.32018 z dnia 16 grudnia 2010 r. (Dz.U. C 20 z 21.1.2011, s. 3).

⁽⁴¹⁾ Oprócz decyzji w sprawie austriackiego planu pomocy na rzecz banków zob. też decyzję Komisji w sprawie pomocy państwa N 698/2009, Hypo Group Alpe Adria, Dz.U. C 85 z 31.3.2010, s. 21, decyzję Komisji w sprawie pomocy państwa N 261/2010, Druga pomoc restrukturyzacyjna na rzecz BAWAG, Dz.U. C 250 z 17.9.2010, s. 5 i decyzję Komisji w sprawie pomocy państwa SA.32745, restrukturyzacja Kommunalkredit Austria AG, Dz.U. C 239 z 17.8.2011, s. 2.

⁽⁴²⁾ Należy również zauważyć, że Austria udzieliła pomocy ÖVAG w ramach austriackiego planu ratowania banków, który został zatwierdzony przez Komisję na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu.

⁽⁴³⁾ Zob. przypis 2 i przypis 3 niniejszej decyzji.

⁽⁴⁴⁾ Teoretyczna cena bez prawa poboru (ang. theoretical ex-rights price).

⁽⁴⁵⁾ Decyzja Komisji z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.34055, Nowy plan dokapitalizowania instytucji kredytowych w Portugalii, dotychczas nieopublikowana.

⁽⁴⁶⁾ Ze względu na zastosowanie metody TERP obniżka ta uwzględni już efekt rozwodnienia.

- (90) Na podstawie zakresu oceny banku Komisja obliczyła teoretyczną strukturę udziałowców ÖVAG po przyznaniu środka służącego dokapitalizowaniu z 2012 r. i porównała ją ze strukturą udziałowców banku, jaką faktycznie uzgodniono w wyniku zastosowania tego środka. Komisja zauważa, że nowa struktura udziałowców ÖVAG⁽⁴⁷⁾ uzgodniona przez jego udziałowców daje państwu, które miało największy wkład w dokapitalizowanie banku, nieco wyższą stawkę niż stawka uznana przez Komisję za niezbędną do celów zgodności z regulacjami pomocy państwa. Na tej podstawie Komisja stwierdza że dokapitalizowanie przyznane ÖVAG w 2012 r. jest zgodne z komunikatem w sprawie dokapitalizowania i komunikatem w sprawie przedłużenia z 2011 r.
- (91) Jeżeli chodzi o zgodność gwarancji na aktywa z rynkiem wewnętrznym, Komisja zauważa, że przedmiotowy środek ma na celu umożliwienie ÖVAG wycofania jego już utworzonych rezerw na straty kredytowe. W rzeczywistości środek pozwala na zwiększenie kapitału własnego. W przeciwieństwie do typowego środka dotyczącego aktywów o obniżonej wartości nie wpływa on jednak na aktywa ważone ryzykiem banku ze względu na strukturę gwarancji, której celem jest zmniejszenie tylko rezerw na straty kredytowe. Ponadto gwarancja na aktywa pokrywa pierwszą stratę, dlatego też różni się od typowego środka dotyczącego aktywów o obniżonej wartości. Co więcej, państwu należy zwrócić każdą pobraną kwotę. Na tej podstawie, ze względu na konstrukcję gwarancji celem środka jest tymczasowe podwyższenie i zabezpieczenie kapitału własnego ÖVAG, i dlatego jest on podobny do zastrzyku kapitałowego przyznanego ÖVAG i jako taki należy go oceniać. Ze względu na wszystkie wymienione powody Komisja uznała, że środek przypomina zastrzyk kapitałowy.
- (92) ÖVAG otrzymał gwarancję na aktywa w wysokości 100 mln EUR, za którą zostanie wypłacone wynagrodzenie w wysokości 10 % rocznie od całkowitej kwoty przyznanej i nieopłaconej (pomniejszonej o umorzenia) w okresie od dnia 30 września 2012 r. do dnia 1 stycznia 2016 r. W odniesieniu do kwot opłaconych przedmiotowe wynagrodzenie zostanie zastąpione opłatą w wysokości 10 % rocznie, która będzie wypłacana od momentu opłacenia kwot aż do czasu, gdy opłacone kwoty zostaną w pełni spłacone państwu. Ta ostatnia opłata jest powiązana z generowaniem zysków przez bank i zgodnością ze współczynnikiem kapitału podstawowego Tier I na poziomie 10 % oraz nie ma charakteru kumulatywnego. Komisja zauważa, że zarówno struktura, jak i poziom wynagrodzenia są podobne do wynagrodzenia, które zazwyczaj jest wymagane w przypadku zastrzyku kapitałowego przyznanego bankowi znajdującemu się w trudnej sytuacji zgodnie z komunikatem w sprawie dokapitalizowania. Poziom wynagrodzenia jest również zgodny z pkt 29 austriackiego planu w sprawie środków pomocy nadzwyczajnej na rzecz banków znajdujących się w trudnej sytuacji⁽⁴⁸⁾.
- 5.4. Zgodność z komunikatem w sprawie restrukturyzacji**
- (93) Wszystkie środki pomocy zidentyfikowane jako pomoc państwa zostały zapewnione w kontekście restrukturyzacji ÖVAG. W komunikacie w sprawie restrukturyzacji określono zasady mające zastosowanie do przyznawania pomocy restrukturyzacyjnej instytucjom finansowym w związku z obecnym kryzysem. W myśl komunikatu w sprawie restrukturyzacji, aby zachować zgodność z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu restrukturyzacja instytucji finansowych w kontekście obecnego kryzysu finansowego musi prowadzić do przywrócenia rentowności banku, obejmować dostateczny wkład własny i podział obciążenia oraz wystarczające środki ograniczające zakłócenie konkurencji.
- 5.4.1. Rentowność**
- (94) Prawidłowe wdrożenie planu restrukturyzacji musi zapewnić zdolność instytucji finansowej do przywrócenia jej długoterminowej rentowności (sekcja 2 komunikatu w sprawie restrukturyzacji).
- (95) Zgodnie z komunikatem w sprawie restrukturyzacji bank osiąga długoterminową rentowność, jeżeli jest w stanie konkurować o kapitał na rynku na podstawie własnych osiągnięć zgodnie z odpowiednimi wymogami prawnymi. Bank musi być w stanie pokryć wszystkie swoje koszty oraz wypracować odpowiedni zwrot z zaangażowanego kapitału z uwzględnieniem profilu ryzyka banku. W planie restrukturyzacji należy podać przyczyny problemów banku i jego słabe punkty oraz wyjaśnić, w jaki sposób można je rozwiązać poprzez restrukturyzację. W szczególności pomyślna restrukturyzacja wymaga wycofania się z wszystkich działalności, które w perspektywie średnioterminowej nadal przynosiłyby straty strukturalne.
- (96) Austria przedstawiła kompleksowy i szczegółowy plan restrukturyzacji, zawierający pełne informacje na temat modelu biznesowego zgodnie z pkt 9-11 komunikatu w sprawie restrukturyzacji. W planie zidentyfikowano również przyczyny trudności napotykanych przez bank.
- (97) Jeżeli chodzi o jego model biznesowy, ÖVAG ograniczy zakres swojej działalności do roli centralnego instytutu lokalnych i regionalnych spółdzielni kredytowych. Bank będzie świadczył usługi z zakresu zarządzania płynnością i pośrednictwa w zakresie dostępu do rynków kapitałowych powiązanych spółdzielni kredytowych, oferował produkty, które wykraczają poza zdolność lub wiedzę fachową spółdzielni, oraz wspólne usługi w zakresie realizacji zleceń, takie jak zgodność, marketing lub IT. W konsekwencji ÖVAG skoncentruje się na swojej działalności statutowej i wykorzysta swoje kluczowe kompetencje, wycofując się jednocześnie z działalności w obszarach, które stanowiły źródło problemów finansowych lub nie pokrywają się z zakresem nowo zdefiniowanego modelu biznesowego. W szczególności ÖVAG zaprzestaje prowadzenia działalności związanej z rynkiem nieruchomości oraz częściowo w sektorze bankowości korporacyjnej i portfeli inwestycyjnych, które nie są niezbędne

⁽⁴⁷⁾ Zob. motyw 23.

⁽⁴⁸⁾ Zob. odniesienie w przypisach 2 i 3.

do pełnienia roli instytutu centralnego, oraz wyzbywa się wszystkich spółek zależnych niezwiązanych z działalnością podstawową. Komisja uważa, że nowy model biznesowy banku jest odpowiedni, aby zapewnić jego długoterminową rentowność i stabilność.

- (98) Problemy ÖVAG były głównie związane z niższymi czynnikami: jego ekspozycją na państwa Europy Środkowej i Wschodniej poprzez spółki zależne zajmujące się bankowością detaliczną zgrupowane w VBI; jego zaangażowaniem w finanse publiczne i finansowanie infrastruktury; działalnością związaną z rynkiem nieruchomości i elementami jego portfela korporacyjnego; jego portfelami inwestycyjnymi; oraz zależnością od finansowania hurtowego.
- (99) Komisja z zadowoleniem odnotowuje fakt, że ÖVAG sprzedał już wszystkie oprócz jednej (VBRO) z jego spółek zależnych należących do VBI w 2011 r. Komisja przypomina, że w świetle nieudanej próby zbycia VBRO i wysokości strat jakie generowała ta spółka w 2011 r. Komisja wyraziła wątpliwość w swojej decyzji o wszczęciu postępowania, czy wstępny plan restrukturyzacji pozwoliłby bankowi na rozwiązanie jego problemów. Komisja zauważa, że w nowym planie restrukturyzacji zidentyfikowano źródła problemów VBRO i uwzględniono je w restrukturyzacji VBRO w taki sposób, aby spółka zależna nie wpływała negatywnie na rentowność ÖVAG w przyszłości oraz aby zwiększyć jej atrakcyjność dla potencjalnego inwestora⁽⁴⁹⁾. W tym względzie Komisja zauważa, że zgodnie z planem restrukturyzacji VBRO spodziewa się pozytywnych wyników w nadchodzących latach. Ponadto ÖVAG obniżył wartość VBRO w swoich księgach rachunkowych do [0-50] w celu ułatwienia procesu sprzedaży. W rezultacie bankowi nie grozi odnotowanie ewentualnych strat, jeżeli nie uda mu się osiągnąć wysokiej ceny sprzedaży za VBRO. ÖVAG i Austria zobowiązały się, że jeżeli nie uda się sprzedać VBRO do końca [2013-2017] r., spółka ta nie podejmie żadnej nowej działalności i zostanie zlikwidowana zgodnie z odpowiednimi ramami prawnymi. (W ramach rozwiązania alternatywnego części VBRO mogą zostać sprzedane do dnia 31 grudnia [2013-2017] r. i jedynie pozostałe portfele zostaną zlikwidowane zgodnie z odpowiednimi ramami prawnymi). Na tej podstawie Komisja uzyskała zapewnienie, że ryzyko spowodowane przez VBRO uległo już zmniejszeniu i zostanie zażegnane w dającym się przewidzieć przedziale czasowym. W tym kontekście Komisja zauważa, że VBRO zmniejszyło liczbę oddziałów i pracowników, jak również swoją działalność związaną z udzielaniem kredytów.
- (100) Jeżeli chodzi o działalność ÖVAG w dziedzinie nieruchomości, finansów publicznych i finansowania infrastruktury, Komisja zauważa, że odpowiednie spółki zależne (KA, Europolis) zostały sprzedane, a straty wynikające z tych udziałów odnotowano w księgach rachunkowych ÖVAG. Pozostałą część prowadzonej przez ÖVAG działalności związanej z rynkiem nieruchomości został zaklasyfikowany jako portfel niezwiązany z działalnością podstawową i obecnie podlega zmniejszaniu.

- (101) Pełne zaprzestanie działalności, o którym mowa w motywach 99 i 100, stanowi środek konieczny i odpowiedni do zażegnania obaw Komisji, ponieważ zbycie spółek zapobiegnie wszelkim przyszłym stratom lub narażeniom na ryzyko wynikającym z istnienia tych spółek zależnych. Ponadto środki uwalniają zdolności w zakresie zarządzania, które bank może ponownie wykorzystać w swojej działalności podstawowej.
- (102) Jeżeli chodzi o finansowanie korporacyjne i portfele inwestycyjne, które okazały się źródłem strat w przeszłości, Komisja zauważa, że bank uznał niezbędne straty w swoich księgach rachunkowych. Ponadto bank uregulował lub zabezpieczył ekspozycje z tytułu swapów ryzyka kredytowego⁽⁵⁰⁾. Co więcej, działania, które nie są niezbędne ÖVAG w pełnieniu jego roli jako instytutu centralnego, zostały zaklasyfikowane jako portfel niezwiązany z działalnością podstawową i obecnie podlegają zmniejszaniu.
- (103) W odniesieniu do dawnej zależności od niezabezpieczonego finansowania hurtowego Komisja zauważa, że ÖVAG i jego właściciele większościowi wdrażają środki, które zapewnią dogodny poziom płynności banku. W szczególności utworzenie zasobów płynności wraz z regionalnymi spółdzielniami kredytowymi oraz zbycie spółek zależnych, które funkcjonowały w dużej mierze w oparciu o dofinansowanie z ÖVAG, powinno zmniejszyć potrzeby finansowe banku o 6,2 mld EUR. Ponadto wraz z nabyciem Livebank ÖVAG uzyskał dostęp do finansowania detalicznego wynoszącego obecnie 470 mln EUR, co znacząco zmniejszyło jego dawną zależność od finansowania hurtowego. Na podstawie informacji dostarczonych w kontekście nowego planu restrukturyzacji Komisja uważa, że ÖVAG jest w stanie zapewnić odpowiednią pozycję płynności nawet w przypadku zbliżającego się terminu zapadalności pozostałego gwarantowanego przez państwo długu wynoszącego 1 mld EUR.
- (104) Zgodnie z pkt 13 komunikatu w sprawie restrukturyzacji bank musi być w stanie wypracować odpowiedni zwrot z zaangażowanego kapitału, jednocześnie pokrywając wszystkie koszty związane z prowadzeniem jego zwykłej działalności i zachowując zgodność z odpowiednimi wymogami prawnymi. Komisja uważa ten warunek za spełniony, jak wyjaśniono w motywach 105-107.
- (105) Po pierwsze, ÖVAG przedstawił prognozy finansowe na okres 2012-2017, podając informacje na temat przychodów, kosztów, rezerw celowych na ryzyko, zysków i pozycji kapitałowej banku. Komisja uznaje, że prognozy w scenariuszu podstawowym przedstawiono na podstawie rozsądnych założeń makroekonomicznych.

⁽⁴⁹⁾ Zob. motyw 44.

⁽⁵⁰⁾ Swapy ryzyka kredytowego.

Z wyłączeniem roku 2014⁽⁵¹⁾ bank spodziewa się zysków i stałej poprawy jego wyników rocznych w okresie restrukturyzacji. Ponadto w 2017 r. zwrot zaangażowanego kapitału osiągnie poziom 8,0 %, co zdaje się stanowić odpowiedni poziom wynagrodzenia w przypadku banku o takim profilu ryzyka, jaki ma ÖVAG. Współczynniki adekwatności kapitałowej banku pozostają powyżej minimalnych wymogów prawnych przez cały okres restrukturyzacji, z rosnącym współczynnikiem kapitału podstawowego Tier I, który wzrosło z [9–10] % w 2012 r. do [12–13] %⁽⁵²⁾ w 2017 r.

- (106) Po drugie, z nowego planu restrukturyzacji wynika, że ÖVAG jest zdolny do przetrwania w scenariuszu warunków skrajnych. Założenia scenariusza warunków skrajnych uznano za rozsądne. Ponieważ w scenariuszu warunków skrajnych wykazano, że ÖVAG przekroczy minimalne wymogi kapitałowe, można uznać, iż bank spełnia wymogi określone w pkt 13 komunikatu w sprawie restrukturyzacji.
- (107) Ponadto ÖVAG dokona wewnętrznego zmniejszenia segmentu niezwiązanego z działalnością podstawową bez przeprowadzania separacji prawnej. W tym kontekście Komisja zauważa, że ÖVAG zlecił symulacje w celu oszacowania możliwego maksymalnego wpływu zagrożeń z segmentu niezwiązanego z działalnością podstawową na jego pozycję kapitałową. W analizie wrażliwości sporządzonej przez eksperta⁽⁵³⁾ wykazano zdolność ÖVAG do utrzymania niekorzystnych zmian w swoim portfelu niezwiązanym z działalnością podstawową, zatem zmniejszenie bilansu ÖVAG nie powinno wpłynąć negatywnie na długoterminową rentowność banku.
- (108) ÖVAG przedstawił również strategię częściowego wyjścia z kapitału państwowego, która obejmuje wygaśnięcie gwarancji na aktywa w 2015 r. i wykup certyfikatów udziałowych państwa o wartości 150 mln EUR w 2017 r. oraz wykup pozostałej transzy o tej samej wartości tuż po dniu 31 grudnia 2017 r. W tym celu ÖVAG zachowa swoje zyski z okresu restrukturyzacji, aby zbudować pozycję kapitałową. Zgromadzenie kapitału umożliwi bankowi poradzenie sobie z wygaśnięciem gwarancji na aktywa w 2015 r. oraz wykup państwowych certyfikatów

udziałowych za pomocą własnych środków kapitałowych zgodnie z przyjętym harmonogramem i przy jednoczesnym spełnieniu regulacyjnych wymogów kapitałowych. Komisja zauważa, że w kontekście prognoz finansowych w scenariuszu podstawowym bank podał informacje na temat jego pozycji kapitałowej do 2018 r.⁽⁵⁴⁾, wskazując, iż w wyniku wdrożenia strategii wyjścia współczynnik kapitału podstawowego Tier I i współczynnik kapitału własnego osiągną odpowiednio [12–13] % i [14–15] %. Komisja z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie powiązanych spółdzielni kredytowych do udzielania wsparcia na rzecz ÖVAG w zakresie realizacji strategii wyjścia dotyczącej państwowych certyfikatów udziałowych⁽⁵⁵⁾. Zgodnie z analizą wrażliwości przedstawioną przez bank, w przypadku wystąpienia niekorzystnych zmian w segmencie niezwiązanym z działalnością podstawową ÖVAG powiązane spółdzielnie kredytowe dysponowałyby wystarczającymi funduszami własnymi, aby umożliwić ÖVAG wykup certyfikatów udziałowych państwa przy jednoczesnym spełnieniu wymogów prawnych. Komisja stwierdza, że strategia wyjścia oraz odpowiedni zwrot z kapitału własnego osiągnięty do końca okresu restrukturyzacji zapewniają wstrzymanie otrzymanej przez ÖVAG pomocy państwa w postaci spłaty, wygaśnięcia lub odpłatności na warunkach rynkowych.

- (109) W związku z tym Komisja uważa, że nowy plan restrukturyzacji przedstawiony przez Austrię w odniesieniu do ÖVAG spełnia wymogi określone w komunikacie w sprawie restrukturyzacji w zakresie przywrócenia długoterminowej rentowności i tym samym rozwiewa wątpliwości wyrażone w tym zakresie w decyzji o wszczęciu postępowania.

5.4.2. Wkład własny i podział obciążenia

- (110) Jak stwierdzono w komunikacie w sprawie restrukturyzacji, banki i ich udziałowcy muszą w jak największym stopniu uczestniczyć w restrukturyzacji w celu ograniczenia pomocy do niezbędnego minimum. Banki powinny więc korzystać z własnych środków na finansowanie restrukturyzacji, np. sprzedając aktywa, podczas gdy udziałowcy powinni w miarę możliwości absorbować straty banku. Środki, do podjęcia których zobowiązał się ÖVAG, gwarantują, że wykorzystano zasoby własne oraz że oryginalni udziałowcy i inwestorzy prywatni posiadający kapitał hybrydowy banku wnoszą wkład do restrukturyzacji.
- (111) Nowy plan restrukturyzacji nie zawiera żadnych elementów, które sugerowałyby, że pomoc przekracza wielkość środków wymaganych do pokrycia kosztów powstałych na skutek przywrócenia rentowności. Otrzymana pomoc jest wymagana w celu zagwarantowania, że ÖVAG będzie miał rozsądny bufor kapitałowy powyżej minimalnych wymogów określonych w dyrektywie w sprawie

⁽⁵¹⁾ Za rok 2014 r. w księgach rachunkowych grupy sporządzonych zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej ÖVAG spodziewa się strat po opodatkowaniu w wysokości [10–30] mln EUR, co wynika głównie z pozycji nadzwyczajnej, sprzedaży VBLI za cenę [40–70] mln EUR, którą założono za niższą od jej wartości księgowej według MSSF wynoszącej [90–120] mln EUR. W księgach rachunkowych ÖVAG jako jednego podmiotu sporządzonych zgodnie z austriackimi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości wartość księgową VBLI obniżono już do [40–70] mln EUR. Z tego powodu proces sprzedaży nie powinien wpłynąć na wyniki ÖVAG za rok 2014 zgodnie z austriackimi ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości, dlatego też będą one pozytywne.

⁽⁵²⁾ Uwzględniając wygaśnięcie gwarancji na aktywa w 2015 r. i wykup kapitału certyfikatów udziałowych państwa o wartości 150 mln EUR w 2017 r.

⁽⁵³⁾ Zob. motywy 58 i 59.

⁽⁵⁴⁾ Zob. motyw 55.

⁽⁵⁵⁾ Zob. motyw 60.

wymogów kapitałowych IV/rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych⁽⁵⁶⁾ w scenariuszu podstawowym oraz że będzie w stanie wywiązać się z tych wymogów kapitałowych w scenariuszu warunków skrajnych. Zobowiązania podjęte przez bank i Austrię zapewniają wstrzymanie odwracalnych środków pomocy (certyfikaty udziałowe i gwarancja na aktywa), gdy tylko pozwoli na to pozycja kapitałowa banku, począwszy od końca 2015 r.⁽⁵⁷⁾

- (112) W odniesieniu do wkładu w pokrycie kosztów restrukturyzacji za pomocą zasobów wewnętrznych generowanych przez ÖVAG Komisja odnotowuje, że bank wdraża i będzie dalej wdrażać środki służące cięciu kosztów⁽⁵⁸⁾. W wyniku zastosowania w segmencie podstawowym tych środków służących cięciu kosztów roczne koszty spadną o 15 mln EUR do końca okresu restrukturyzacji, co stanowi około 12 % całkowitych kosztów w 2012 r. ÖVAG jako całość (uwzględniając segment niezwiązany z działalnością podstawową) odnotuje jeszcze większe redukcję kosztów (105,5 mln EUR w 2017 r. w porównaniu ze 166 mln EUR w 2012 r., co stanowi redukcję o 36 %)⁽⁵⁹⁾.
- (113) Ponadto koszty restrukturyzacji są finansowane z dochodów uzyskanych ze zbycia udziałów w rentownych jednostkach segmentu niezwiązanego z działalnością podstawową (RZB, detaliczne spółki zależne w Austrii (wdrożone już w latach 2009–2010), VBLL).
- (114) Zgodnie z pkt 24 komunikatu w sprawie restrukturyzacji odpowiednia opłata z tytułu kapitału państwowego również stanowi środek do osiągnięcia podziału obciążenia. W tym kontekście Komisja przypomina, że w motywie (90) ustanowiono, iż państwo, które wniosło wkład w dokapitalizowanie z 2012 r. otrzymało odpowiednie udziały w banku. Wartość udziałów oszacowano na podstawie wartości spółki określonej obiektywnie za pomocą podejścia opartego na kryteriach rynkowych polegającego na porównaniu stosunku ceny do wartości księgowej Ponadto, jak ustalono w motywie (89), środki służące dokapitalizowaniu z 2012 r. subskrybowano z odpowiednim dyskontem, jakie stanowi forma odpłatności *ex-ante* za zastrzyk kapitałowy. Z tego powodu Komisja uważa, że poziom wynagrodzenia jest właściwy w stosunku do innych środków podziału obciążenia.
- (115) Jeżeli chodzi o pozostałe certyfikaty udziałowe państwa o wartości 300 mln EUR, Komisja przypomina, że ÖVAG otrzymał certyfikaty udziałowe państwa w kontek-

ście austriackiego planu pomocy na rzecz banków i wysokość wynagrodzenia za instrument została ustalona zgodnie z tym planem. Komisja zauważa, że w szóstym i siódmym pełnym roku obrotowym po subskrypcji instrumentów kupon wzrasta rocznie o 50 punktów bazowych, co przekłada się na oprocentowanie kuponu na 9,8 % w 2016 r. i 10,3 % w 2017 r.⁽⁶⁰⁾. Ponadto Komisja zauważa, że wykup tych instrumentów w latach 2017–2018 będzie wymagał spłaty 100 % nominalu powiększonego o punkty procentowe, których zabrakło do osiągnięcia wartości umownej w przypadku kuponu na certyfikaty udziałowe, gdy roczne zyski przeznaczone do podziału, które wystarczyłyby na pokrycie płatności, zostały zamiast tego zatrzymane przez bank⁽⁶¹⁾. Na podstawie prognoz finansowych banku można się spodziewać, że kwota wykupu wypłacona państwu w latach 2017–2018 będzie zawierała wynagrodzenie z tytułu kapitału certyfikatów udziałowych odnoszące się do ostatnich lat okresu restrukturyzacji. Z tego powodu Komisja uważa, że ÖVAG wypłaci wynagrodzenie z tytułu certyfikatów udziałowych państwa, które jest adekwatne do profilu ryzyka ÖVAG.

- (116) W odniesieniu do gwarancji na aktywa Komisja zauważa, że bank uiszcza opłatę w wysokości 10 % rocznie od kwoty gwarancji, tj. od 100 mln EUR. Pod względem księgowym opłata ta stanowi regularny wydatek i nie zależy od rentowności banku. Wszelkie kwoty wymagane w ramach gwarancji są również wynagradzane przy oprocentowaniu na poziomie 10 % do dnia ich spłaty. Uwzględniając stabilny charakter i poziom opłaty, Komisja uważa, że odpłatność za gwarancję na aktywa, która w rzeczywistości jest tymczasowym podwyższeniem kapitału, jest adekwatna.
- (117) Ponadto w celu zapewnienia maksymalnego udziału właścicieli banku w odtworzeniu odpowiedniego kapitału regulacyjnego podczas okresu restrukturyzacji Austria zobowiązała się, że bank zachowa dywidendy i nie zrealizuje żadnych kuponów, do wypłaty których nie jest zobowiązany prawnie przed końcem okresu restrukturyzacji lub po tym okresie, jeżeli do tego czasu nie zostaną spłacone certyfikaty udziałowe państwa. Tym samym, zgodnie z pkt 26 komunikatu w sprawie restrukturyzacji ÖVAG nie powinien wykorzystywać pomocy państwa na dokonywanie płatności z tytułu korzystania z własnych funduszy, jeżeli brakuje wystarczających zysków na wykonywanie takich płatności.
- (118) Komisja zauważa ponadto, że ÖVAG przedstawił ofertę odkupienia instrumentów hybrydowych od prywatnych inwestorów po cenie odpowiadającej około 40 % ich wartości nominalnej⁽⁶²⁾. Oferowana cena wykupu została ustalona na podstawie wartości rynkowej instrumentów i zawierała składkę nie wyższą niż 10 punktów procentowych, którą dodano w celu zachęcenia inwestorów do wzięcia udziału w wykupie. Oferta została zaakceptowana w odniesieniu do prawie 80 % całkowitej wartości nominalnej instrumentów, co po uwzględnieniu kosztów transakcji daje ÖVAG zysk w wysokości 130 mln EUR. Niespłacone instrumenty podlegają zakazowi dotyczącemu realizacji kuponów, który objaśniono w motywie

⁽⁵⁶⁾ Termin dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych IV/rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych odnosi się do wniosku Komisji Europejskiej dotyczącego sposobu transponowania zasad Bazylea III do prawa Unii Europejskiej. Z kolei Bazylea III stanowi globalną normę regulującą adekwatność kapitałową banku, stosowanie testów warunków skrajnych i ryzyko płynności rynku, którą opracowano i uzgodniono w odpowiedzi na braki w regulacji sektora finansowego ujawnione w wyniku ostatniego kryzysu finansowego. Bazylea III ustanawia m.in. bardziej rygorystyczne pod względem ilościowym i jakościowym wymogi dotyczące kapitału w odniesieniu do banków. Stopniowe przechodzenie na nowe wymogi rozpocznie się w 2013 r.

⁽⁵⁷⁾ Zob. motywy 25–27.

⁽⁵⁸⁾ Zob. motyw 60.

⁽⁵⁹⁾ Przedmiotowy wpływ obejmuje jednak skutki zbycia i zmniejszenia działalności w segmencie niezwiązanym z działalnością podstawową.

⁽⁶⁰⁾ Zob. motyw 18.

⁽⁶¹⁾ Zob. motyw 19.

⁽⁶²⁾ Zob. motyw 52.

- (117). W związku z tym Komisja uważa, że zapewniono adekwatny podział obciążeń w odniesieniu do prywatnych inwestorów hybrydowych, tym samym spełniając wymogi dotyczące tej kwestii przewidziane w komunikacie w sprawie restrukturyzacji.
- (119) Inny aspekt dotyczy grupy ERGO, RZB i DZ Bank, udziałowców mniejszościowych ÖVAG. Komisja zauważa przede wszystkim, że ich liczba znacznie zmniejszyła się po podwyższeniu kapitału w 2012 r. Po drugie, jak wyjaśniono w motywie (49), udziałowcy mniejszościowi zobowiązali się do wsparcia restrukturyzacji banku poprzez oddanie zapewnionych wcześniej instrumentów wsparcia płynności do dyspozycji ÖVAG i jego spółek zależnych, będących ich wspólną własnością z ÖVAG, przejęcie portfeli aktywów i wsparcie ÖVAG w jego dążeniach do zbycia tych spółek zależnych, które są ich wspólną własnością (VBRO i VBLI), tym samym przyspieszając zmniejszenie działalności niezwiązanej z działalnością podstawową.
- (120) W związku z tym obniżenie kosztów, zbycie dochodowych spółek zależnych niezwiązanych z działalnością podstawową oraz zapewnienie odpowiedniego wynagrodzenia w odniesieniu do środków kapitałowych i gwarancji na aktywa stanowią wystarczający wkład własny ÖVAG w koszty jego restrukturyzacji. Straty ponoszone przez posiadaczy kapitału hybrydowego, zmniejszenie liczby pierwotnych udziałowców i środków, za pomocą których przyczyniają się oni do restrukturyzacji ÖVAG, jak również zatrzymanie zysków zapewniają odpowiedni podział obciążenia. Ponieważ można uznać, że nowy plan restrukturyzacji przewiduje odpowiedni wkład własny i podział obciążenia, wątpliwości wyrażone w tym zakresie w decyzji o wszczęciu postępowania zostają rozwiane.
- 5.4.3. Środki służące ograniczeniu zakłóceń konkurencji
- (121) W komunikacie w sprawie restrukturyzacji wymaga się, aby plan restrukturyzacji zawierał propozycje środków służących ograniczeniu zakłóceń konkurencji i zapewnieniu konkurencyjnego sektora bankowego. Co więcej, środki te powinny również uwzględniać kwestię pokusy nadużyć oraz powinny zagwarantować, że pomoc państwa nie zostanie wykorzystana do finansowania zachowań antykonkurencyjnych.
- (122) Zgodnie z pkt 31 komunikatu w sprawie restrukturyzacji przy ocenie kwoty pomocy i związanych z nią zakłóceń konkurencji Komisja musi uwzględnić zarówno bezwzględną i względną kwotę pomocy otrzymaną od państwa, jak również stopień podziału obciążeń i pozycję instytucji finansowej na rynku po restrukturyzacji. W tym względzie Komisja przypomina, że ÖVAG otrzymał kapitał państwowy o wartości równej 3,8 % aktywów ważonych ryzykiem. Ponadto ÖVAG uzyskał gwarancje zachowania płynności wynoszące 5,4 % bilansu banku. Z tego powodu kwota pomocy na rzecz beneficjenta ma istotne znaczenie. W związku z tym do ograniczenia ewentualnych zakłóceń konkurencji
- niezbędne są znaczne środki, nawet uwzględniając odpowiedni wkład własny i podział obciążeń na beneficjenta i jego udziałowców w okresie restrukturyzacji.
- (123) W nowym planie restrukturyzacji przewidywane zmniejszenie bilansu uległo dodatkowemu zwiększeniu w porównaniu ze wstępnym planem restrukturyzacji. ÖVAG zmniejszy swój bilans na podstawie porównania z aktywami przeprowadzonego pod koniec 2008 r. o 67 % z 55,8 mld EUR do 18,4 mld EUR w 2017 r. Jeżeli uwzględni się tylko sumę bilansową segmentu podstawowego ([12–15] mld EUR w 2017 r.), zmniejszenie stanowi [60–80] %. Pod względem aktywów ważonych ryzykiem bank zmniejszy swój rozmiar o 71 % (35,2 mld EUR w 2008 r. w porównaniu z 10,1 mld EUR w 2017 r.). Kwota [4–6] mld EUR z tych aktywów ważonych ryzykiem o wartości 10,1 mld EUR dotyczy segmentu podstawowego, co przekłada się na obniżenie aktywów ważonych ryzykiem o [70–90] % w przypadku rozpatrywania wyłącznie segmentu podstawowego.
- (124) W tym celu ÖVAG przeprowadza właśnie proces zbywania znacznej liczby krajowych i zagranicznych spółek zależnych. Proces zbycia musi się zakończyć w terminie określonym w zobowiązaniach wyszczególnionych w załączniku – w przeciwnym wypadku odnośne spółki zależne muszą przestać prowadzić nową działalność. Tabela 4 zawiera przegląd największych zbyć.

Tabela 4

Największe zbycia.

Nazwa	Suma bilansowa w mld EUR	Aktywa ważne ryzykiem w mld EUR
Austriackie detaliczne spółki zależne	5,1	2,0
Europolis	1,7	0,1
Sprzedaż VBI w 2011 r.	9,1	6,0
VBLI	2,1	1,6
VBRO	1,7	1,6
Malta	0,2	0,1

- (125) Proces zbycia dotyczy wszystkich międzynarodowych spółek zależnych banku. Komisja uważa, że zbycie KA, która wymagała pomocy państwa z 2008 r., przyczyniło się do stabilizacji ÖVAG. Z tego powodu KA nie można uznać za środek służący ograniczeniu zakłóceń konkurencji. Ponadto wielkość bilansu i wolumen aktywów ważonych ryzykiem przyjęte jako punkt odniesienia do obliczenia zmniejszenia rozmiaru banku nie uwzględniały KA⁽⁶³⁾.

⁽⁶³⁾ Bilans ÖVAG i aktywa ważne ryzykiem przyjęte jako punkt odniesienia stanowią wartości na dzień 31 grudnia 2008 r., podczas gdy KA sprzedano Austrii w listopadzie 2008 r.

- (126) ÖVAG planuje również likwidację swojego oddziału we Frankfurcie.
- (127) Podsumowując, Komisja uważa, że zmniejszenie sumy bilansowej banku o więcej niż połowę wystarczy, aby odpowiednio ograniczyć zakłócenia konkurencji wynikające z udzielenia pomocy.
- (128) Oprócz tych dalekosiężnych środków strukturalnych Austria i ÖVAG zgodziły się również na kilka ograniczeń dotyczących postępowania. Bank zobowiązał się do monitorowania zakazów dotyczących przejmowania i reklamowania, zakazu dotyczącego operacji dokonywanych na własny rachunek i zakazu przywództwa cenowego dotyczących Livebank, jego internetowej platformy bankowej. Działania te powinny zapewnić niewykorzystywanie pomocy państwa do finansowania zachowań antykonkurencyjnych⁽⁶⁴⁾.
- (129) Ponadto Austria zobowiązała się, że ÖVAG nie będzie we własnym imieniu prowadził żadnej działalności po stronie aktywów z jakimikolwiek osobami trzecimi spoza sektora spółdzielni kredytowych i ich klientów. ÖVAG może działać wyłącznie w ramach spółdzielni kredytowych⁽⁶⁵⁾. W połączeniu ze zbyciem dochodowych spółek zależnych (VBLL, spółek zależnych zajmujących się bankowością detaliczną w Austrii) takie ścisłe ograniczenie zakresu działalności ÖVAG na jego rynkach podstawowych umożliwia pozostałym podmiotom rozszerzenie ich obecności na rynku.
- (130) Na podstawie względów przedstawionych w motywach 122–129 oraz w świetle wniosku, zgodnie z którym wkład własny i podział obciążeń jest odpowiedni, Komisja uważa, że skala i charakter środków zaproponowanych przez Austrię i ÖVAG są wystarczające, aby ograniczyć zakłócenia konkurencji spowodowane pomocą przyznaną ÖVAG W związku z tym wątpliwości wyrażone w tym zakresie w decyzji o wszczęciu postępowania zostały rozwiane.

5.5. Monitorowanie

- (131) Zgodnie z sekcją 5 komunikatu w sprawie restrukturyzacji Komisja wymaga regularnych sprawozdań w celu zweryfikowania, czy nowy plan restrukturyzacji jest wdrażany prawidłowo. Austria zapewni powołanie powiernika monitorującego przez ÖVAG, którego zadaniem będzie wspieranie Komisji w jej obowiązku weryfikacji prawidłowego wdrażania decyzji. Powiernik będzie składał półroczne sprawozdania z monitorowania. Pierwsze sprawozdanie powinno zostać złożone nie później niż sześć miesięcy po zatwierdzeniu planu restrukturyzacji. W związku z tym Komisja uznaje, że zapewniono odpowiednie monitorowanie wdrożenia planu restrukturyzacji.

6. WNIOSKI

- (132) Komisja stwierdza, że środki w nowym planie restrukturyzacji oraz zobowiązania zawarte w załączniku⁽⁶⁶⁾ umożliwią ÖVAG zapewnienie długoterminowej rentowności, są wystarczające pod względem podziału obciążeń i wkładu własnego oraz są odpowiednie i proporcjonalne, aby zrekompensować skutki zakłóceń konkurencji wywołane przez środki pomocy będące przedmiotem oceny w niniejszej decyzji. Przedstawiony plan restrukturyzacji spełnia kryteria określone w komunikacie w sprawie restrukturyzacji, dlatego też środki pomocy można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Następujące środki wdrożone lub planowane przez Austrię stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej:

- środki dokapitalizowania w wysokości 1 mld EUR oraz 250 mln EUR przekazane przez Austrię na rzecz Österreichische Volksbanken AG;
- gwarancja zachowania płynności udzielona przez Austrię na rzecz Österreichische Volksbanken AG w wysokości 3 mld EUR;
- gwarancja na aktywa udzielona przez Austrię na rzecz Österreichische Volksbanken AG o efekcie kapitałowym pomocy w wysokości 100 mln EUR.

2. Pomoc państwa wymieniona w ust. 1 jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem warunków określonych w art. 2.

Artykuł 2

Austria zapewnia pełne wdrożenie planu restrukturyzacji przedłożonego dnia 4 września 2012 r. wraz ze zobowiązaniami określonymi w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Austrii.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 września 2012 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

⁽⁶⁴⁾ Ze względu na fakt, że Livebank jest jedynym segmentem działalności ÖVAG, w którym przyjmuje się depozyty, zakaz przywództwa cenowego nie jest konieczny w przypadku jakiegokolwiek innego segmentu rynku.

⁽⁶⁵⁾ Zob. pkt 4.1 załącznika.

⁽⁶⁶⁾ W przypadku gdy treść decyzji jest sprzeczna z treścią załącznika, znaczenie nadrzędne ma treść decyzji.

ZAŁĄCZNIK

Wykaz zobowiązań podjętych w ramach postępowania w sprawie pomocy państwa SA.31883 na rzecz Österreichische Volksbanken AG

Na podstawie art. 7 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999, z późniejszymi zmianami, Republika Austrii („Austria”) niniejszym przedstawia następujące zobowiązania w odniesieniu do Österreichische Volksbanken-Aktiengesellschaft („ÖVAG”) w celu umożliwienia Komisji Europejskiej („Komisja”) uznania, decyzją na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, pomocy udzielonej na rzecz ÖVAG za zgodną z rynkiem wewnętrznym.

Zobowiązania wejdą w życie w dniu przyjęcia decyzji.

Niniejszy tekst należy interpretować w ogólnych ramach prawa wspólnotowego oraz w odniesieniu do rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999, a także mając na uwadze decyzję, do której przedmiotowe zobowiązania załączono w charakterze zobowiązań lub warunków i obowiązków.

1. Ogólne

- 1.1. Austria ma zapewnić prawidłowość oraz pełne wdrożenie planu restrukturyzacji („plan restrukturyzacji”) ÖVAG przedłożonego dnia 4 września 2012 r.
- 1.2. Austria ma zapewnić pełne wypełnienie wymienionych poniżej zobowiązań („zobowiązania”) w trakcie procesu wdrażania planu restrukturyzacji.
- 1.3. Etap restrukturyzacji zakończy się dnia 31 grudnia 2017 r. Następujące zobowiązania mają zastosowanie podczas etapu restrukturyzacji, o ile nie stwierdzono inaczej.

2. Segment podstawowy oraz segment podlegający likwidacyjny

- 2.1. ÖVAG posiada wewnętrzny segment likwidacyjny, do którego przypisuje się określone aktywa w celu ich likwidacji. Segmentem likwidacyjnym należy zarządzać jako samodzielnym segmentem posiadającym osobną księgowość, rozumianą jako oddzielna procedura sprawozdawcza.

3. Zmniejszenie sumy bilansowej oraz aktywów ważonych ryzykiem

- 3.1. [Zmniejszenie sumy bilansowej – grupa] Począwszy od poddanej audytowi sumy bilansowej ÖVAG w wysokości 48 116 mln EUR na dzień 31 grudnia 2009 r., całkowite aktywa bilansowe grupy należy zmniejszyć do kwoty [26 000–28 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2013 r., do kwoty [22 000–24 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2014 r., do kwoty [20 000–22 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2015 r., do kwoty [18 000–20 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2016 r. i do kwoty 18 390 mln EUR do dnia 31 grudnia 2017 r.
- 3.2. [Zmniejszenie aktywów ważonych ryzykiem – grupa] Począwszy od poddanych audytowi całkowitych aktywów ważonych ryzykiem (od całkowitego ryzyka) w wysokości 29 505 mln EUR na dzień 31 grudnia 2009 r., aktywa te należy zmniejszyć do kwoty [16 000–18 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2013 r., do kwoty [14 000–16 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2014 r., do kwoty [10 000 – 12 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2015 r., do kwoty [10 000–12 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2016 r. i do kwoty 10 081 mln EUR do dnia 31 grudnia 2017 r.
- 3.3. [Zmniejszenie sumy bilansowej — segment podstawowy] Całkowite aktywa bilansowe w segmencie podstawowym należy zmniejszyć do kwoty [15 000–17 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2013 r., do kwoty [15 000–17 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2014 r., do kwoty [14 000–16 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2015 r., do kwoty [13 000–15 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2016 r. i do kwoty [13 000–15 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2017 r. Kwoty te można przekroczyć o 2 %, o ile jest to wynik wzmoczonych działań konsorcyjnych z poziomem głównym, większych wymogów regulacyjnych w odniesieniu do utrzymania płynności lub większej potrzeby refinansowania instytucji głównych niż pierwotnie planowano. W przypadkach przekroczenia wymienionych kwot konieczne jest przedstawienie szczegółowego uzasadnienia powiernikowi monitorującemu.
- 3.4. [Zmniejszenie aktywów ważonych ryzykiem — segment podstawowy] Całkowite aktywa ważne ryzykiem w segmencie podstawowym (ryzyko całkowite) należy zmniejszyć do kwoty [5 500–6 500] mln EUR do dnia 31 grudnia 2013 r., do kwoty [5 000–6 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2014 r., do kwoty [5 000–6 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2015 r., do kwoty [5 000–6 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2016 r. i do kwoty [5 000–6 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2017 r. Kwoty te można przekroczyć o 2 %, o ile jest to wynik wzmoczonych działań konsorcyjnych z poziomem głównym, większych wymogów regulacyjnych w odniesieniu do utrzymania płynności lub większej potrzeby refinansowania instytucji głównych niż pierwotnie planowano. W przypadkach przekroczenia wymienionych kwot konieczne jest przedstawienie szczegółowego uzasadnienia powiernikowi monitorującemu.
- 3.5. [Zmniejszenie sumy bilansowej — segment likwidacyjny] Całkowite aktywa bilansowe w segmencie likwidacyjnym należy zmniejszyć do kwoty [10 000–12 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2013 r., do kwoty [6 000–8 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2014 r., do kwoty [6 000–8 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2015 r., do kwoty [5 000–7 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2016 r. i do kwoty [4 000–6 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2017 r.

- 3.6. **[Zmniejszenie aktywów ważonych ryzykiem — segment likwidacyjny]** Całkowite aktywa ważne ryzykiem w segmencie likwidacyjnym (ryzyko całkowite) należy zmniejszyć do kwoty [11 000–13 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2013 r., do kwoty [8 000–10 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2014 r., do kwoty [5 000–7 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2015 r., do kwoty [5 000–7 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2016 r. i do kwoty [4 000–6 000] mln EUR do dnia 31 grudnia 2017 r.
- 3.7. Terminy w segmencie likwidacyjnym przedłuża się jedynie w przypadku, w którym istnieje realna, udokumentowana i wiarygodna możliwość, że przedłużenie uczyni finansowanie łatwiejszym do wykorzystania w przyszłości. Przedłużen udziela się jedynie trzy razy i w każdym przypadku na okres nie dłuższy niż jeden rok. Uzasadnione wyjątki dla dłuższych przedłużeń należy przedstawić powiernikowi monitorującemu i odpowiednio uzasadnić w każdym poszczególnym przypadku. Pod koniec okresu restrukturyzacji wszystkie działania likwidacyjne należy zamknąć w możliwie najkrótszym czasie.
- 3.8. Podczas obliczania wysokości kwot wspomnianych w pkt 3.1–3.6 nie uwzględnia się zmian wynikających ze zmian przepisów prawnych w ramach stosowania dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych IV lub rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych.
4. **Ograniczenie działalności gospodarczej**
- 4.1. W ramach działalności podstawowej prowadzi się jedynie działalność związaną ze stowarzyszeniem. W tym kontekście „działalność związana ze stowarzyszeniem” oznacza, że ÖVAG (i) ma działać jako centralna organizacja dla spółdzielni kredytowych i związku z tym ma świadczyć usługi na rzecz bezpośrednio powiązanych instytucji oraz (ii) ma dostarczać lub zapewniać produkty i świadczyć usługi na rzecz spółdzielni kredytowych i ich klientów. ÖVAG nie może podejmować się we własnym imieniu lub na własny rachunek jakiegokolwiek działalności kredytowej lub wszelkiej innej działalności związanej z pożyczkami na rzecz klientów będących osobami trzecimi.
5. **Zaprzestanie działalności gospodarczej w określonych obszarach**
- 5.1. **[Zaprzestanie działalności gospodarczej w określonych obszarach]** ÖVAG ma wdrożyć model działalności wyszczególniony w planie restrukturyzacji i w tym kontekście zaprzestać działalności gospodarczej w obszarach określonych w planie restrukturyzacji, przy czym działalności gospodarczej należy zaprzestać całkowicie szczególnie w poniższych obszarach:
- 5.1.1. obszar działalności związanej z „energiami odnawialną”. Obszar działalności gospodarczej obejmuje finansowanie projektów w dziedzinie „energii odnawialnej” w Austrii, Niemczech i państwach Europy Wschodniej. Nie obejmuje to finansowania zapewnianego przez spółdzielnie kredytowe poziomu głównego w celu przejęcia udziałów konsorcjalnych w zakresie, w jakim bank główny przejmuje część finansowania proporcjonalnie do swojej wielkości;
- 5.1.2. obszar działalności związanej z „finansowaniem modelowym”. Obszar działalności „finansowania modelowego” jest związany z udzielaniem pożyczek na zakup i renowację budynków mieszkalnych w centralnych lokalizacjach przy wykorzystaniu wsparcia finansowego dostępnego dla osób prywatnych mających zdolność kredytową. Nie obejmuje to finansowania zapewnianego przez spółdzielnie kredytowe poziomu głównego w celu przejęcia udziałów konsorcjalnych w zakresie, w jakim bank główny przejmuje część finansowania proporcjonalnie do swojej wielkości.
- 5.2. **[Handel na własny rachunek]** ÖVAG musi ponadto wstrzymać się od prowadzenia wyspecjalizowanego handlu na własny rachunek. Oznacza to, że ÖVAG będzie prowadzić tylko transakcje handlowe wskazane w jego portfelu handlowym, niezbędne a) do akceptowania, przenoszenia i wykonywania zamówień sprzedaży i kupna otrzymanych od klientów (tj. obrotu instrumentami finansowymi w ramach świadczenia usługi); b) do zabezpieczenia działalności lub interesów klienta oraz zarządzania płynnością w sektorze skarbowym; lub c) do umożliwienia dokonania przeniesienia pozycji bilansowych do działu ds. restrukturyzacji lub na osoby trzecie. W każdym przypadku należy zapewnić realizowanie wspomnianych pozycji jedynie w obrębie ogólnego limitu wynoszącego 3 mln EUR wartości zagrożonej/jednodniowym okresie posiadania/poziomie ufności wynoszącym 99 % oraz w przypadkach, w których nie występuje zagrożenie dla zdolności do podejmowania przez ÖVAG ryzyka lub dla utrzymania przez ten bank płynności. W żadnym wypadku ÖVAG nie będzie prowadzić działalności gospodarczej nastawionej wyłącznie na zysk, oprócz celów wymienionych powyżej.
6. **Sprzedaż**
- 6.1. **[Sprzedaż]** ÖVAG ma całkowicie sprzedać następujące podmioty („podpisanie umowy”), nie później niż w ustalonych terminach:
- 6.1.1. sprzedaż do dnia 31 grudnia [2013–2017] r. wszystkich udziałów w spółce zależnej VBLI zajmującej się leasingiem;
- 6.1.2. sprzedaż do dnia 31 grudnia [2013–2017] r. wszystkich udziałów w Malta/IK MaltaVolksbank;
- 6.1.3. sprzedaż do dnia 31 grudnia [2013–2017] r. wszystkich udziałów w Volksbank Rumänien;
- 6.1.4. sprzedaż do dnia 31 grudnia [2013–2017] r. wszystkich udziałów w RZB.
- 6.2. Nabywcy podmiotów wymienionych w pkt 6.1.1–6.1.4 muszą być osobami prawnie i gospodarczo niezależnymi od Republiki Austrii i VB Holding/banków poziomu głównego.

- 6.3. Jeżeli udziały wymienione w pkt 6.1.1–6.1.3 nie zostaną sprzedane przed upływem terminów wyznaczonych we wspomnianych punktach, ÖVAG podejmie wszelkie dostępne środki w celu zakończenia nowej działalności w tych podmiotach i w celu ich likwidacji. ÖVAG zrobi wszystko co w jego mocy, aby osiągnąć porozumienie ze swoimi wspólnymi partnerami odpowiednio wcześniej (6.1.1 i 6.1.3) w celu zakończenia nowej działalności przed upływem wyznaczonych terminów.
- 6.4. Jeżeli udziały określone w pkt 6.1.4 nie zostaną sprzedane przed upływem terminu wyznaczonego we wspomnianym punkcie, sprzedaż zorganizuje oficjalny agent handlowy.
7. **Środki w odniesieniu do DZ Bank, ERGO i RZB**
- 7.1. Austria ma zapewnić wdrożenie przez Deutsche Zentral-Genossenschaftsbank (DZ Bank), ERGO Gruppe i Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB) planowanych środków, jak określono w porozumieniu o restrukturyzacji („porozumienie o restrukturyzacji”) zawartym dnia 26 kwietnia 2012 r. między Republiką Austrii a DZ Bank AG, ERGO Versicherung AG i ERGO Versicherungsgruppe AG, Raiffeisen Zentralbank Österreich AG, Volksbanken Holding eingetragene Genossenschaft, Österreichischer Genossenschaftsverband oraz ÖVAG.
8. **Pozostałe zasady postępowania / ład korporacyjny**
- 8.1. **[Zakaz przejęć]** ÖVAG zobowiązuje się powstrzymać od dokonywania przejęć. Ma to zastosowanie zarówno do zakupu przedsiębiorstw posiadających własną strukturę prawną oraz udziałów w przedsiębiorstwach, jak i pakietów aktywów stanowiących transakcję handlową lub *sektor działalności*. Nie ma to zastosowania do przejęć, których należy dokonać w celu utrzymania stabilności finansowej lub związanej ze stowarzyszeniem bądź leżących w interesie skutecznej konkurencji, pod warunkiem że zostały wcześniej zatwierdzone przez Komisję. Nie ma to zastosowania do przejęć, które pod względem zarządzania istniejącymi zobowiązaniami klientów znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej zaliczają się do zwykłej bieżącej działalności banku. Zobowiązanie ma zastosowanie do końca etapu restrukturyzacji.
- 8.2. **[Zakaz wypłacania dywidend]** ÖVAG nie będzie wypłacał dywidend w okresie do końca roku budżetowego upływającego dnia 31 grudnia 2017 r. włącznie. Nie dotyczy to płatności na podstawie pkt 10, pod warunkiem że zakaz jest odrębny w znaczeniu prawnym.
- 8.3. **[Instrumenty hybrydowe]** Do dnia 31 grudnia 2017 r. ÖVAG nie może realizować żadnych płatności w odniesieniu do instrumentów kapitałowych opartych na zysku (takich jak hybrydowe instrumenty finansowe oraz certyfikaty uprawniające do udziału w zyskach, niem. *Genussscheine*), chyba że płatności te są należne na podstawie umowy lub przepisów prawa. Jeżeli bilans ÖVAG będzie wykazywał stratę przed korektą rezerw i zysków zatrzymanych, wymienione powyżej instrumenty również muszą w pełni uczestniczyć w tej stracie zgodnie z możliwościami przewidzianymi w prawie nadzoru i prawie cywilnym. W tym kontekście ÖVAG zobowiąże się nie sięgać do rezerw w przypadku strat do dnia 31 grudnia 2017 r.
- 8.4. **[Zakaz przywództwa cenowego]** W obszarze usług depozytowych zakazuje się do dnia 31 grudnia 2015 r. oferowania przez Live Bank lepszych warunków oprocentowania (w odniesieniu do wszystkich terminów płatności) niż konkurent oferujący trzecie najlepsze warunki na austriackim rynku bezpośredniej bankowości internetowej bez uprzedniej zgody Komisji.
- 8.5. **[Reklama]** ÖVAG nie może wykorzystywać udzielenia środków pomocy lub jakiegokolwiek wynikającej z tych środków przewagi do celów reklamowych.
- 8.6. **[Wynagrodzenie dla organów, pracowników oraz głównych agentów]** ÖVAG musi zweryfikować efekt zachęty oraz właściwy charakter swoich systemów wynagrodzeń oraz zagwarantować – z wykorzystaniem możliwości dostępnych na gruncie prawa cywilnego – że nie powodują one narażenia na nieuzasadnione ryzyko, są ukierunkowane na zrównoważone i długoterminowe cele spółki oraz są przejrzyste.
- 8.7. **[Inne zasady postępowania]** ÖVAG ma kontynuować rozszerzenie zakresu swoich działań związanych z monitorowaniem ryzyka oraz prowadzić politykę handlową, która jest ostrożna, oszczędna i ukierunkowana na trwały rozwój.
9. **ÖVAG i instytucje główne**
- 9.1. **[Wynagrodzenie z tytułu rezerw płynności]** Na podstawie z art. 25 ust. 13 austriackiej ustawy o bankowości ÖVAG ma wypłacać instytucjom głównym wynagrodzenie z tytułu rezerw płynności w wysokości nieprzekraczającej trzymiesięcznej stopy Euribor powiększonej o [40-70] punktów bazowych z tytułu ich depozytów. Dnia 1 stycznia 2014 r. i dnia 1 stycznia 2015 r. stopa kosztu zostanie zmniejszona odpowiednio o [5-10] punktów bazowych i o dalsze [3-7] punktów bazowych dnia 1 stycznia 2016 r. i 1 stycznia 2017 r., aby warunki pozostały takie same, jak trzymiesięczna stopa Euribor powiększona o [20-40] punktów bazowych z dnia 1 stycznia 2017 r. Za wyraźną zgodą Komisji można zastosować także inne elementy wyceny przelewów środków, pod warunkiem że można wykazać, iż uzyskano co najmniej taki zysk z obniżenia warunków za opłatę odsetek od rezerw płynności, jak opisano w niniejszym załączniku.
- 9.2. **[Opłaty]** ÖVAG zatrzyma wszystkie opłaty, które nalicza za działalność prowadzoną za pomocą stron internetowych LiveBank.
- 9.3. **[Podział dywidend pomiędzy instytucje główne]** Dywidendy można dzielić pomiędzy instytucje główne w ramach określonych w umowie o restrukturyzacji, pod warunkiem że wspomniany w pkt 7.2 limit wynoszący

[7–10] mln EUR zostanie zmniejszony do [5–8] mln EUR i jedynie w zakresie, w jakim w przypadku dywidend, które mają podlegać podziałowi na podstawie pkt 7.2, uzyskano odpowiednie zyski, a także nowy, zewnętrzny kapitał podstawowy (netto, po odliczeniu spłat), aby co najmniej pokryć (rekompensata za zyski, których nie zatrzymano) kwotę, którą podzielono (pomiędzy inwestorów i rząd federalny).

10. Wynagrodzenie z tytułu środków pomocy

- 10.1. **[Wynagrodzenie z tytułu gwarancji na aktywa]** Za gwarancję na aktywa w wysokości 100 mln EUR zapewnioną przez Austrię należy wypłacić wynagrodzenie z premią nieopartą na zyskach w wysokości 10 % rocznie.
- 10.2. **[Wynagrodzenie z tytułu zaangażowanego kapitału]** Za zaangażowany kapitał zapewniony przez państwo należy wypłacić wynagrodzenie co do zasady zgodnie z umową.

11. Strategia wyjścia w odniesieniu do gwarancji za aktywa, zaangażowany kapitał i kapitał podstawowy

- 11.1. **[Zwrot gwarancji na aktywa]** Termin płatności gwarancji na aktywa w wysokości 100 mln EUR zapewnionej przez Austrię należy określić w taki sposób, aby kończył się ze skutkiem natychmiastowym po dniu 31 grudnia 2015 r.
- 11.2. **[Spłata zaangażowanego kapitału]** ÖVAG zobowiązuje się podjąć wszelkie stosowne środki, aby odciążyć Republikę Austrii z połowy obciążenia wynikającego z jej pozycji uczestnika (150 mln EUR) w pierwszej połowie 2017 r. i z całości obciążenia najpóźniej bezpośrednio po dniu 31 grudnia 2017 r. Banki główne wezmą udział w tym procesie w zakresie, w jakim zezwalają na to minimalne wymogi regulacyjne.
- 11.3. **[Strategia wyjścia]** Austria nie uznaje siebie za długoterminowego właściciela ÖVAG i w związku z tym będzie dążyć do sprzedaży subskrybowanych udziałów w możliwie najkrótszym czasie, biorąc pod uwagę interesy budżetu i przepisy zawarte w austriackiej ustawie o bankowości oraz w art. 2 ust. 3 austriackiej ustawy o stabilności rynku finansowego.

12. Powiernik monitorujący

- 12.1. Austria zapewni stałe monitorowanie pełnego i prawidłowego wdrożenia planu restrukturyzacji ÖVAG oraz pełnego i prawidłowego wdrożenia wszystkich zawartych w niniejszym dokumencie zobowiązań przez niezależnego i odpowiednio wykwalifikowanego powiernika monitorującego, zobowiązanego do zachowania poufności.
- 12.2. Mianowanie, obowiązki, zobowiązania i zwolnienie powiernika monitorującego muszą być zgodne z procedurami określonymi w załączniku dotyczącym powierników.
- 12.3. Austria zapewni Komisji lub powiernikowi nieograniczony dostęp w trakcie wdrażania decyzji do wszystkich informacji niezbędnych do monitorowania wdrażania niniejszej decyzji. Komisja lub powiernik może zażądać od ÖVAG wyjaśnień i informacji. Austria i ÖVAG będą w pełni współpracować z Komisją i powiernikiem monitorującym w zakresie wszelkich pytań związanych z monitorowaniem wdrażania niniejszej decyzji.

Załącznik do wykazu zobowiązań — powiernik monitorujący

A. Mianowanie powiernika monitorującego

- (i) Republika Austrii zobowiązuje się do dopilnowania, aby ÖVAG mianował powiernika monitorującego, który będzie wykonywał obowiązki powiernika monitorującego („powiernika”) określone w pkt C ppkt (x) niniejszego załącznika. Mandat obowiązuje przez cały okres restrukturyzacji, tj. do dnia 31 grudnia 2017 r. Na koniec mandatu powiernik musi złożyć sprawozdanie końcowe.
- (ii) Powiernik musi być niezależny od ÖVAG. Powiernik musi posiadać wiedzę specjalistyczną konieczną do wykonywania mandatu, na przykład jako bank inwestycyjny, konsultant lub audytor, i nie może być w żadnym momencie narażony na jakikolwiek konflikt interesów. Powiernik otrzymuje wynagrodzenie od ÖVAG w sposób, który nie narusza niezależnego i skutecznego wypełniania jego mandatu.
- (iii) Austria zobowiązuje się zagwarantować, że nie później niż cztery tygodnie od daty notyfikacji decyzji ÖVAG przedstawi Komisji nazwiska co najmniej dwóch osób do zatwierdzenia w charakterze powiernika monitorującego.
- (iv) Propozycje muszą zawierać wystarczającą ilość informacji na temat tych osób, aby Komisja mogła sprawdzić, czy zaproponowani powiernicy spełniają wymogi określone w pkt A ppkt (ii), a w szczególności muszą zawierać następujące informacje:
  - a) pełne warunki proponowanego mandatu wraz z wszystkimi przepisami niezbędnymi do tego, by powiernik mógł wypełniać swoje obowiązki;
  - b) projekt planu prac, wskazujący, jak powiernik zamierza realizować przypisane mu zadania.
- (v) Komisja ma prawo podjąć decyzję o zatwierdzeniu lub odrzuceniu proponowanych powierników oraz o zatwierdzeniu proponowanego mandatu z zastrzeżeniem wszelkich zmian uznanych przez nią za konieczne, umożliwiających powiernikowi wypełnianie obowiązków. W przypadku zatwierdzenia tylko jednego nazwiska ÖVAG mianuje zainteresowaną osobę lub instytucję jako powiernika lub spowoduje, że taka osoba lub instytucja zostanie mianowana zgodnie z mandatem zatwierdzonym przez Komisję. Jeżeli zatwierdzone zostanie więcej niż jedno nazwisko, ÖVAG samodzielnie decyduje, która z zatwierdzonych osób ma zostać mianowana na powiernika. Powiernika mianuje się w ciągu jednego tygodnia od zatwierdzenia przez Komisję zgodnie z mandatem zatwierdzonym przez Komisję.
- (vi) W przypadku odrzucenia wszystkich kandydatów na powierników Austria zobowiązuje się do zagwarantowania, że ÖVAG przedstawi co najmniej dwie kolejne osoby lub instytucje w ciągu dwóch tygodni od otrzymania informacji o odrzuceniu kandydatur, zgodnie z wymogami i procedurą określonymi w pkt A ppkt (i) oraz pkt A ppkt (iv).
- (vii) Jeżeli wszyscy kolejni kandydaci na powierników zostaną odrzuceni przez Komisję, Komisja wyznaczy powiernika, którego ÖVAG mianuje lub spowoduje, że zostanie on mianowany, zgodnie z zatwierdzonym przez Komisję mandatem powiernika.

B. Ogólne obowiązki i zobowiązania

- (viii) Powiernik ma wspierać Komisję w zapewnianiu wypełniania przez ÖVAG jego zobowiązań oraz ma pełnić obowiązki powiernika monitorującego określone w dokumencie dotyczącym zobowiązań. Powiernik ma wykonywać obowiązki w ramach mandatu zgodnie z planem prac oraz ze zmianami planu prac zatwierdzonymi przez Komisję. Komisja, z własnej inicjatywy bądź na wniosek powiernika lub ÖVAG, może wydawać powiernikowi polecenia lub instrukcje w celu zapewnienia wypełnienia zobowiązań. ÖVAG nie jest uprawniony do wydawania instrukcji powiernikowi.

C. Obowiązki i zobowiązania powiernika

- (ix) Powinnością powiernika jest zagwarantowanie pełnego i prawidłowego wypełniania obowiązków określonych w zobowiązaniach oraz pełnego i prawidłowego wdrożenia planu restrukturyzacji ÖVAG. Komisja, z własnej inicjatywy lub na wniosek powiernika, może wydawać powiernikowi lub ÖVAG wszelkie polecenia lub instrukcje konieczne w celu zapewnienia wypełnienia zobowiązań załączonych do przedmiotowej decyzji.
- (x) Powiernik
  - a) przedstawia w swoim pierwszym sprawozdaniu dla Komisji propozycję szczegółowego planu prac opisującego zamierzony sposób monitorowania wypełnienia zobowiązań dołączonych do przedmiotowej decyzji;
  - b) monitoruje pełne i prawidłowe wdrożenie planu restrukturyzacji ÖVAG, w szczególności następujących działań:
    - (I) zmniejszenia sumy bilansowej oraz aktywów ważonych ryzykiem;
    - (II) ograniczenia działalności gospodarczej;
    - (III) zaprzestania działalności gospodarczej w uprzednio wyznaczonych obszarach;
    - (IV) procesu sprzedaży udziałów w uprzednio wyznaczonych obszarach działalności gospodarczej;

- c) monitoruje wypełnienie wszystkich pozostałych zobowiązań;
- d) pełni inne funkcje przewidziane dla powiernika monitorującego w zobowiązaniach dołączonych do przedmiotowej decyzji;
- e) proponuje ÖVAG środki, które uznaje za konieczne dla wypełnienia przez ÖVAG zobowiązań załączonych do przedmiotowej decyzji;
- f) przedstawia Komisji, Austrii i ÖVAG projekt pisemnego sprawozdania w terminie 30 dni od zakończeniu każdego okresu sześciu miesięcy; Komisja, Austria i ÖVAG mogą zgłaszać uwagi do projektu w ciągu pięciu dni roboczych; W ciągu pięciu dni roboczych od otrzymania uwag powiernik przygotowuje sprawozdanie końcowe, włączając do niego uwagi w takim zakresie, w jakim jest to możliwe i jaki uzna za stosowny, a następnie przedkłada je Komisji. Dopiero w następnej kolejności powiernik wysyła kopię sprawozdania końcowego również do Austrii i ÖVAG. Jeżeli projekt sprawozdania lub sprawozdanie końcowe zawierają jakiegokolwiek informacje, których nie można ujawnić ÖVAG, wówczas ÖVAG otrzyma tylko publiczną wersję projektu sprawozdania lub sprawozdania końcowego. Powiernik nie może w żadnym wypadku przekazać żadnej wersji sprawozdania Austrii lub ÖVAG przed przedłożeniem go Komisji;
- g) sprawozdanie ma być ukierunkowane na obowiązki określone w mandacie przez powiernika oraz wypełnianie przez ÖVAG zobowiązań, umożliwiając Komisji ocenę, czy ÖVAG jest zarządzany zgodnie ze zobowiązaniami. W razie potrzeby Komisja może uszczegółowić zakres sprawozdania. Oprócz składania powyższych sprawozdań powiernik niezwłocznie powiadamia Komisję na piśmie, jeżeli ma podstawy, by przypuszczać, że ÖVAG nie dopełnia tych obowiązków, a jednocześnie przesyła wersję publiczną do ÖVAG.

D. Obowiązki i zobowiązania ÖVAG

- (xi) ÖVAG zapewnia wszelką współpracę, wsparcie i udziela wszelkich informacji, jakich powiernik może z uzasadnionych przyczyn wymagać przy wykonywaniu swoich zadań w ramach mandatu, oraz wymaga tego samego od swoich doradców. Powiernik ma nieograniczony dostęp do wszelkich ksiąg, rejestrów, dokumentów, kierownictwa i innego personelu, infrastruktury, obiektów i informacji technicznych ÖVAG, które są niezbędne do wypełniania obowiązków powiernika w ramach mandatu. ÖVAG udostępnia powiernikowi co najmniej jedno biuro w swojej siedzibie i wszyscy pracownicy ÖVAG będą dostępni, aby spotkać się z powiernikiem w celu dostarczenia mu wszelkich informacji niezbędnych do wypełniania jego obowiązków.
- (xii) Z zastrzeżeniem wyrażenia zgody przez ÖVAG (zgody takiej nie można wstrzymywać ani opóźniać w nieracjonalnym zakresie) i na jego koszt, powiernik może mianować doradców (w szczególności w kwestii finansów przedsiębiorstw lub porad prawnych), jeżeli uważa, że mianowanie takich doradców jest niezbędne lub potrzebne do pełnienia jego obowiązków i wypełniania zobowiązań w ramach mandatu, pod warunkiem że opłaty i inne koszty ponoszone przez powiernika są zasadne. Jeżeli ÖVAG odmówi zatwierdzenia doradców zaproponowanych przez powiernika, Komisja może – po wysłuchaniu uzasadnień ÖVAG – zatwierdzić mianowanie takich doradców w miejsce ÖVAG. Jedynie powiernik ma prawo wydawać instrukcje doradcom.

E. Zastąpienie, zwolnienie i ponowne mianowanie powiernika

- (xiii) Jeżeli powiernik odstąpi od swoich funkcji w ramach zobowiązań lub jeżeli istnieją poważne powody, takie jak konflikt interesów po stronie powiernika:
  - a) Komisja może, po przesłuchaniu powiernika, zażądać od ÖVAG jego zastąpienia, lub
  - b) za zgodą Komisji ÖVAG może zastąpić powiernika.
- (xiv) Jeżeli dany powiernik zostanie zwolniony zgodnie z pkt E ppkt (xiii), można od niego wymagać, aby pełnił swoją funkcję do momentu mianowania nowego powiernika, któremu dany powiernik przekazuje w całości wszystkie istotne informacje. Nowego powiernika mianuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w pkt A ppkt (i) oraz pkt A ppkt (vi).
- (xv) Oprócz sytuacji zwolnienia zgodnie z pkt E ppkt (xiii), powiernik przestanie pełnić swoje funkcje tylko po zwolnieniu go z obowiązków przez Komisję. Zwolnienie takie nastąpi, kiedy wszystkie obowiązki powierzone powiernikowi zostaną wdrożone. Komisja może jednak w dowolnym momencie zażądać ponownego mianowania powiernika, jeżeli okaże się, że właściwe środki zaradcze nie zostały w pełni i odpowiednio wdrożone.